

ԻՆՔՆՈՒՄ
ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ
ԵՐԳԵՐԻՉ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՏՐ

Հայաստանի
1963

78(47.925)

Ի

ԻՆՔՆՈՒՍ ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ Ե Ր Գ Ե Ր Ի 8

(ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՏՐ)

Գեղարվեստական ինքնագործառնություն

գրադարան

№ 21

A $\frac{III}{1850}$

Հ Ա Յ Պ Ե Ց Լ Ր Ա Ց

ԵՐԵՎԱՆ

1963

Կազմող և խմբագրող՝ ԱՐՏԱՆԵՍ
ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Տեքստ. խմբագիր՝ Ս. ՄԿՐՏՉՅԱՆ

**ПЕСНИ
КОМПОЗИТОРОВ САМОУЧЕК**

Республиканский дом народного
творчества

(На армянском языке)

Армянское государственное издательство
(Айпетрат), Ереван, 1963

ԵՐԿՈՒ խՈՍԱ

Հրատարակելով ջնորհալի ինքնուս կոմպոզիտորների այս համեստ փոքրածավալ աշխատությունը, ժողատեղծագործության ռեսպուբլիկական տունը իր առաջինդիր է դրել՝ ժողովրդական առավել աչքի ընկնող ստեղծագործողների, դրանց թվում նաև ինքնուս կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները դարձնել լայն աշխատավորական մասսաների սեփականությունը:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի XXII համագումարի սլաոմական որոշումներում և նրա կողմից ընդունված կոմունիստական հասարակարգի կառուցման հաղթարշավի ծրագրում որոշակի տեղ է տրված գեղարվեստական ինքնագործունեության պարզացմանը, որը հանդիսանում է աշխատավորության լայն պանզվածների էսթետիկական դաստիարակության հիմնական գործոններից մեկը:

ժողովրդական տաղանդները, որոնց շարքում նաև ինքնուս կոմպոզիտորները, ապրում և շնչում են կոմունիստի կառուցման մեծ դարաշրջանում, նրանք նույնպես իրենց պարզ և հասարակ, բայց սրտաբուխ և անկեղծ երգերով, իրենց հայրենանդվեր գործերով զալիս միանում են այն մեծ կոմունիստական բանակին, որին վիճակված է մեր երջանիկ ապագայի՝ կոմունիստական հասարակարգի կառուցման վեհ ու պատվաբեր գործը:

ժողովրդական տաղանդները, ոգեշնչված հայրենասիրական վառ պգացմունքներով, իրենց ինքնուրույն ու ինքնատիպ ստեղծագործություններում նրզում են մեր գեղեցիկ այսօրը և ավելի քան գեղեցիկ վաղը:

Նշված փոքրածավալ ժողովածուն, որպես առաջին փորձ, անշուշտ, պերձ չէ նաև թերություններից: Այն հանձնելով՝ մեր ընթերցասեր հասարակայնությանը, ինդրվում է նկատված դիտողությունները հայտնել ժողատեղծագործության ռեսպուբլիկական տան երաժշտական բաժին, որի առթիվ հայտնվում է մեր նախնական ջնորհակալությունը:

ժՈՂՍԵՆԴՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ԱՐԻ ՄՈՏՍ, ԵՂՆԻԿ ԱՂԶԻԿ

Խոսք՝ Ա.Վ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Զ. ԱՎԱԳՅԱՆԻ

Moderato

Ա - ռե - վի պես, սի - բուն Զա - բոս, ռա - փաղ ռա -

- լով դուն կու - գաս, էն մուք

ձո - բն, իմ խոր սր - փն, ռո - դեր

ռա - լով դուն կու - գաս: Ա - ռի մո

- ռոս, եղ - նիկ աղ - ցիկ, ա - բար - առ -

- խորն քոդ, ա - բի, նազ մի՛

ա - նի, նա - զիդ մա - ռաղ,

ամ - սր սր - ճն վազն ա - բի: 1. - բի: 2.

Արևի պես սիրուն Ջարուս,
 Շոփաղ ալով զուն կուզաս,
 էն մութ ձորին, իմ խոր սրտին,
 Շողեր տալով զուն կուզաս:

Կրկնակի.—Արի մտաս, եղևիկ աղջիկ,
 Արար-աշխարհն թող, արի՛,
 Նազ մի՛ անի, նազիկ մատաղ,
 Աններ սրտեն վազն արի:

Այ-վարդերը կրծքիդ վրան,
 Լույս-ցողերը սառնորդիդ,
 Հովերի նեւ ծամերդ թռան,
 Մեռնիմ թուր-թուր ունքերիդ:

Կրկնակի:

Քու մազերը վզիդ բոլոր,
 Վզիդ բոլոր ուղորուն,
 Ինձ արել ես բիրեւ մոլոր,
 Սերիդ բոլոր մոլորուն:

Կրկնակի.—Արի մտաս, եղևիկ աղջիկ,
 Արար-աշխարհն թող, արի՛,
 Նազ մի՛ անի, նազիկ մատաղ,
 Աններ սրտեն վազն արի:

ՍԻՐՏՍ ԲԼԹՈՒԼ Է

Յոսֆ Ա. ԳՐԱԶՈՒ

Մրաճեստրյուն՝ Ջ. ԱՎԱԳՅԱՆԻ

Allegretto

Հա - ցա՛ր գե՛տ ու ծո - վից կը - գամ,

հա - ցա՛ր սա՛ր ու ձո - բից կը - գամ, լաց մի՛ լի - նի,

անՎ-անՎ ա - չե՛ր, ու՛ր է՛լ գը - նամ, նո - բից կը - գամ:

Սիր - քսո բըլ - բուլ է բառ - դի մեջ, ալ վառ - դե - բի,

գառ թա - դի մեջ. մեկ նո, մեկ դու լի - նե - իմք, յար,

մի խառ խոլ - վաթ օ - թա - դի մեջ:

Հազար զեա ու ծովից կգամ,
 Հազար սար ու ձորից կգամ,
 Լաց մի՛ լինի, սև-սև այեր,
 Ուր էլ գնամ, նորից կգամ:

Կրկնեբարդ.—Միրաս բիրուլ է բաղի մեջ,
 Ալ վարդերի զառ թաղի մեջ.
 Մեկ ես, մեկ զու լինեինք, յար,
 Մի խաս խովար օրաղի մեջ:

Մեր սարն ուրիշ մարալ չի գա,
 Մեր առնն ուրիշ մի յար չի գա,
 Քեզ պես սիրուն զեղեցիունի,
 Մին էլ, ավա՛ղ, աշխարհ չի գա:

Կրկնեբարդ:

Քո այքերն են լույսերը, յար,
 Իմ ասաղերը, հույսերը, յար,
 Ոչ սարերից ձյուն կպակսի,
 Ոչ իմ սրտից քո սերը, յար:

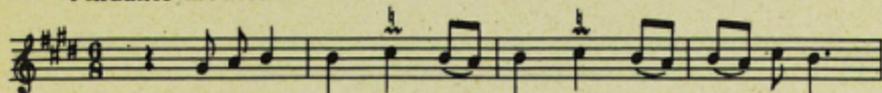
Կրկնեբարդ.—Միրաս բիրուլ է բաղի մեջ,
 Ալ վարդերի զառ թաղի մեջ.
 Մեկ ես, մեկ զու լինեինք, յար,
 Մի խաս խովար օրաղի մեջ:

ՆԱԶՈՎ ԱՂԶԻԿ

Խոսք՝ Վ. ՎԱՐԳԱՆՅԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Վ. ԱՂԱԶԱՆՅԱՆԻ

Andante moderato

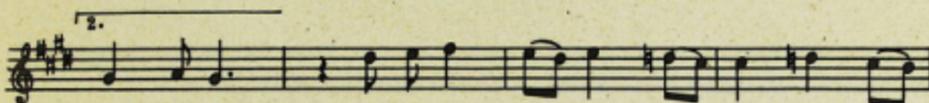
Ա-րե-վի Ե՜ս - ղե - ռը վա - ղուց Ե՛ն մայր մը - Ե՛ն,

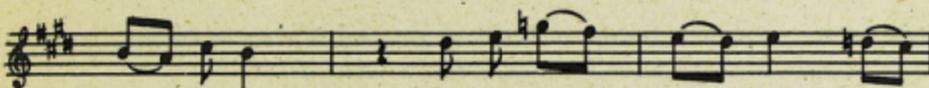
ա - ռե - վի Ե՜ս - ղե - ռը վա - ղուց Ե՛ն մայր մը - Ե՛ն,

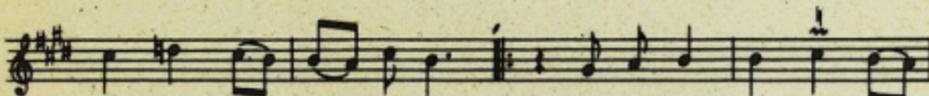
Կա-պու - սուկ եր - կրն - քու՛մ աս - ղերն Ե՛ն ցոլ սա - լիս.

ցոլ սա - լիս. Ի՛ն սի-րուն, մեզ աղ - ջիկ, մա - զե - րով

ոս - կե - քի. Ի՛ն մա - զով, մեզ աղ - ջիկ,

մա - զե - րով ոս - կե - քի: Քեզ կամ-չու՛մ, կամ - չու՛մ եմ,

ախ, ին - չու՛՛մ չես գա - լիս չես գա - լիս:

Արևի շողերը վաղուց են մայր մտել,
 Կապուտակ երկնքում աստղերն են ցոլ տալիս,
 Իմ սիրուն, նազ աղչիկ, մազերով ոսկերթել,
 Քեզ կանչում, կանչում եմ, ա՛խ, ինչո՞ւ չես գալիս:

Ջնփյուռն է շնչում, թե ինչո՞ւ դու չկաս,
 Որ շոյի թերթերը այանրիզ վարդերի,
 Ասվակն է մրմնջում, ասում է, որ կգաս,
 Յողերով, շաղերով, տաղերով շո՛ւտ արի:

Քեզնից զաս հարազատ ես սիրած յար չունեմ,
 Քո սիրուց հավում եմ լոցակեզ մոմի պես,
 Նայվածքիդ, քայլվածքիդ կարոտ եմ, ի՞նչ անեմ,
 Իմ ծիծառ, ծաղկուն ծառ, կյանք չունեմ առանց քեզ:

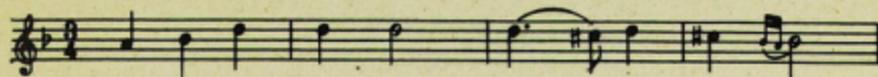
Քեզ համար սիրավառ երգեր եմ ես հյուսել,
 Իմ կյանքի ծաղկունքի գարունն ես Լրջտնիկ,
 Քեզ նման, աննման հազելի չեմ տեսել,
 Ոսկեծամ, իմ այծյամ, խալերով նազ աղչիկ:

ՄԻԱՅՆ ԹԵ՛ ՄԱՅՐՍ ԶԻՄԱՆԱ

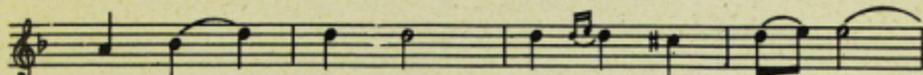
Խոսք ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Ծրագրավոր՝ ՀՈՎ. ԲԱԿԱԼՅԱՆԻ

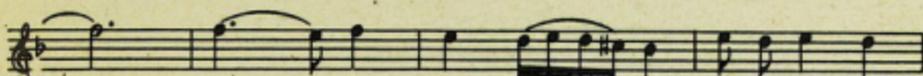
Moderato

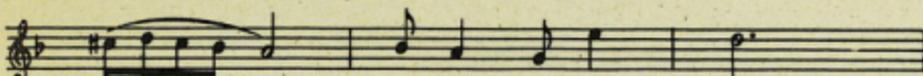
Իմ այ - րող վրե - սից սիրսս է: մառ - վել,

կյանքս է: մառ - վել, է: Ի՞նչ - չըս մը - նաց.

լաց ու տե - ցուն - ինչ ա - դի ծով դառ -

- նա, մի - ալն բն մայ - ընս

վրե - սըս չի - մա - նա: - նա:

Իմ այրող վրեց սիրսս է մաշվել,
 կյանքս է մաշվել, էլ Ի՞նչս մնաց.
 Լաց ու տրցունքս ադի-ծով գառնա.
 Միայն բն մայրս վիշտս չիմանա:

Ա՛յ, գլուխս առնեմ, ընկնիմ տարիքս,
 Ջարկեմ քարե-քար, գարկեմ քարե-քար.
 Միքտս գայլերին թող բաժին գառնա,
 Միայն բն մայրս մանս չիմանա:

ՀԱՐՍԻ ԿԱՐՈՏԸ

Խոսք՝ Ա. ՇԱՀՍՈՒՎԱՐՅԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Ա. ԳԱՍՊԱՐՅԱՆԻ

Andante

Յո-քը եր - կար սա - ռի սե - ղը սըր-օխ մեյ,

հեզ եմ մը - նում, ա - ռի, ա-րի նո - վի պես.

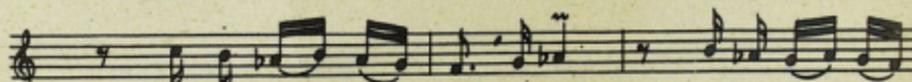
վար - դե - ռի մեյ քաց - ված սեղ եմ հեզ զը -

ցել, ալ մե-տախ - սե Բո - դըս վը - բան եմ Բա -

եել: Ա - ռի, ա - ռի, սի - ռե - լիս,

ծը - սից թեզ առ, ռուս ա - ռի, հեզ ա - մեն մի

հի - Ե - լիս սըր - քոս է լա - լիս:

Յորը երկար արտի սերզ սրտիս մեջ,
Քեզ եմ մնում, արի՛, արի՛ հովի գետ
Վարդերի մեջ բացված տեղ եմ քեզ գցել,
Այ մտաբան քոզս վրան եմ քաշել:

Արի՛, արի՛, սիրելիս, ծախց քե առ, շո՛ւտ արի,
Քեզ ամեն մի հիշելիս սիրտս ե լալիս:

Ծկան առին վեր կաց հոր նամակ ունես,
Հինց իմացս զեմս կանգնածը զու ես,
Ելա այքից հետու նամակը բացի
Ու գետի նեռ ձորում իմ սերը լացի:

Արի՛, արի՛, սիրելիս, ծախց քե առ, շո՛ւտ արի,
Քեզ ամեն մի հիշելիս սիրտս ե լալիս:

Գարնան ծաղիկ օրս անցավ ու գնաց,
Զյունից հերձակ շորս սնդուկում մնաց,
Մտտիս անգին քաբը այս ալ ու ալվան
Կարեց սրտիս լաբը, ա՛յ իմ աննման:

Արի՛, արի՛, սիրելիս, ծախց քե առ, շո՛ւտ արի,
Քեզ ամեն մի հիշելիս սիրտս ե լալիս:

ԵՐԿՐԱԲԱՆԻ ԵՐԳԸ

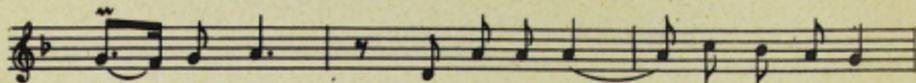
Moderato

Յով և Երածես. Ս. Գեղարթունի

Մեղ - միկ զեփ - յուռ,

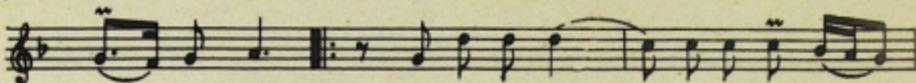
որ թրո - չում ես

սա - ռից սար,

վառ սի - րա - կեզ

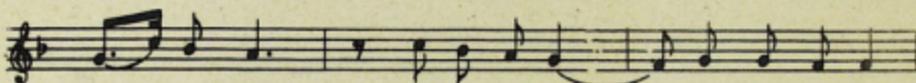
սիր - զքս սամ ևեզ,

յա - ռիս սար.

զան - զե - զու - ռի

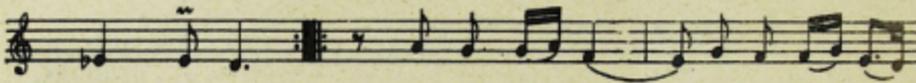
յեռն - առ - խար - հում

է հի - մա,

այն երկ - րա - բան

սի - րուն զք - զան

սեզ - աչ - յս:

Դու լեռ - նե - ռի

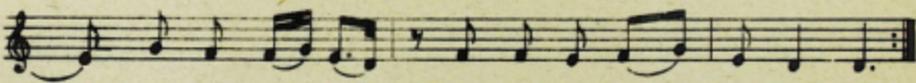
ան - վտիս առ - ծիվ,

իմ երկ - րա - բան

ա - նուր յար

սիր - զքս լի է

եռ վառ սի - րով,

ա - ռի, ինձ էլ

հե - թրզ սար:

Մեզմիկ զեփյուռ, որ բռչում ես սարից-սար,
 վառ սիրանեզ սիրտս տամ քեզ, յարիս տար-
 Զանգեզուրի լեռնաշխարհում է հիմա
 Այն երկրաբան սիրուն տղան սևայյա:

Կրկնեբոց.— Դու լեռների անվախ արծիվ,
 Իմ երկրաբան անուշ յար,
 Սիրտս լի է քո վառ սիրով,
 Արի ինձ էլ հետզ տար:

Մերս պայծառ թող ուղեցույց լինի քեզ,
 Որ ուտրուն համփաներում չշեղվես.
 Սիրտս աղբյուր, թող քո անդուլ ջանքերով
 Մեր լեռները զուգվեն հոր-հոր հանքերով:

Կրկնեբոց.— Դու լեռների անվախ արծիվ,
 Իմ երկրաբան անուշ յար,
 Սիրտս լի է քո վառ սիրով,
 Արի ինձ էլ հետզ տար:

Լեռների մեջ գիշեր-ցերեկ քուն չունես,
 Սրտումդ ունես վեճ ու ազնիվ նպատակ.
 Պիտի հանես, Հայրենիքիդ նվիրես
 Մով զանձնքը, որ պանված են հողի տակ:

Կրկնեբոց.— Դու լեռների անվախ արծիվ,
 Իմ երկրաբան անուշ յար,
 Սիրտս լի է քո վառ սիրով,
 Արի ինձ էլ հետզ տար:

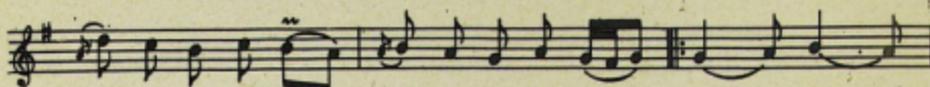
ԶՈՒԳԵՐԳ

Moderato

Haut et brèves. Ս. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ

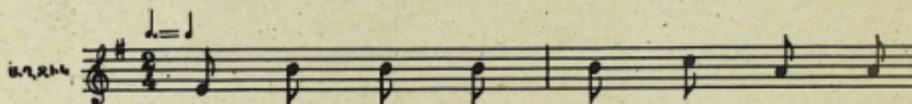
Ո՛ւր ես հե - ռա - ճում ու հե՛ս չես նա - յում,

տի, սի - րա, յար չան,   Բե՛զ հե՛ս ես սա-ճում.   յար   չան,
 յար   չան,

յար   չան   ինձ էլ   Բե՛զ հե՛ս   սար:
 սի   ըրս   մի   բող   ան - կա   սար:

Գ՛ր - նա,   գը - նա,   Բե՛զ յար   նա - ըի,

ես չեմ լի - ճի   Բե՛զ ըն - կեր,   ես եղ - ճիկ եմ

սե՛զ սա - ըն - ըի   ու - ճեմ պալ - ծառ   ե - ըազ - ճեր:

ՏՂԱ.—Ո՛ւր ես նևաճում ու ետ չես ճայում,
 Ա՛յո, սիրտս, յար ջան, քեզ հետ ես տանում:
 Յար ջան, յար ջան, ինձ էլ քեզ հետ տար,
 Յար ջան, սերս մի թող անկատար:

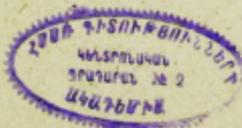
ԱՂԶԻԿ.—Գնա, գնա, քեզ յար ճարի,
 ես չեմ լինի քեզ ընկեր,
 ես եղնիկ եմ սեզ ստերի,
 Ունեմ պայծառ երազներ:

ՏՂԱ.—Մեկ կանգնիր, նայեմ, կարոտս առնեմ,
 Իմ սիրունիկ յար, ես քեզ նեյրոն եմ:
 Յար ջան, յար ջան, ինձ էլ քեզ հետ տար,
 Յար ջան, սերս մի թող անկատար:

ԱՂԶԻԿ.—Սերը պետք է ազատ լինի
 Մարի կարավի նման.
 Վանգակի մեջ ես չեմ մտնի
 Աճրե Իսլուրի նման:

ՏՂԱ.—Ձեմ կարող երբեք առանց քեզ ազրել,
 Սիրտս գերել ես ու խելքս տարել.
 Յար ջան, յար ջան, ինձ էլ քեզ հետ տար,
 Յար ջան, սերս մի թող անկատար:

ԱՂԶԻԿ.— Ես ծաղիկ եմ ցողոտ-շաղոտ,
 Սերս սրտուճա անթառամ,
 ես բլրուկ եմ վարդին կարոտ,
 Բաղի բլրուկ աննման:

ՍԱՐԻ ԼԱԼԱ.

Moderato

Musik u. brudes. 2. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆՆԻ

Սա-րի լա-լա, քեզ եմ հանում, օ-րա, օ-րա,

ճա-ղի մեռ-նեմ. քաղ-ված - քոց նր - ման կա - քա - զի,

էզ ու-կե - թել մա - զից մեռ-նեմ: Ա-րի, ա - րի,

ճա - զից մեռ - նեմ, սա - րի լա - լա, քա - ճից մեռ - նեմ:

Սարի լալա, քեզ եմ հանում,
Օրա-շորք նազիդ մեռնեմ,
Քաղվածքդ նման կաքսովի,
էզ ուկեթել ճազիդ մեռնեմ:

Արի՛, արի՛, նազիդ մեռնեմ,
Սարի լալա, լանիդ մեռնեմ:

էն ի՞նչ օր էր քեզ սիրեցի,
Լուսնյակ գիշեր խոտք սվեցի,
Բլբուլ դառա, գիրկդ քնկա,
Սիրուց զինով ես արբեցի:

Արի՛, արի՛, նազիդ մեռնեմ,
Սարի լալա, լանիդ մեռնեմ:

Ես լանի եմ, ապրել կուզեմ,
Ճամաք աղբյուրից շուր կուզեմ,
Սիրուց արթնա՛ գարուն ծաղկած,
Չառլակ շուքիս նամուրյր կուզեմ:

Արի՛, արի՛, նազիդ մեռնեմ,
Սարի լալա, լանիդ մեռնեմ:

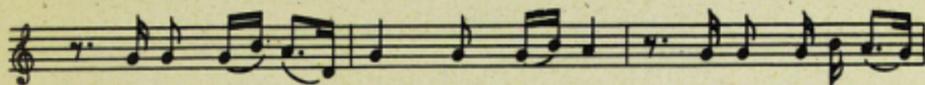
ՄԱԼԻՇԿԱՅԻ ՄԱՐԱԼ ԱՂՋԻԿ

Խաղի երաժշտ. Ա. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ

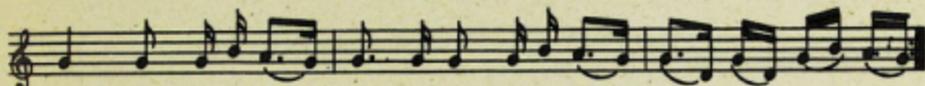
Allegro

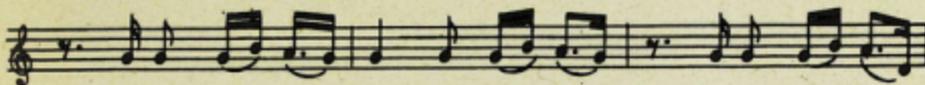
Մա - լի - ւ - կա - յի մա - րալ աղ - չիկ,

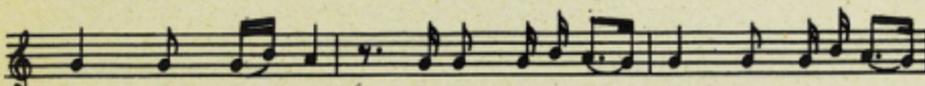
ծաղ-կե - փռնեջ ես, վառ ու սի - րուն, նա նայ, նա, նա, նայ,

նայ, նայ, նա, նա, նայ. նայ, նա, նայ, նա, նա, նայ, նայ, նայ, նա, նայ:

Աւ-իսա - սա - վոր, ա - նուց աղ - չիկ, սրբ-գիս սերն ես

դու վա - րա - րում նա, նայ, նա, նա, նա, նա, նայ, նայ, նա, նա,

նայ, նա, նա, նայ, նա, նա, նայ, նայ, նայ, նայ:

Մալիշկայի մարալ աղջիկ,
 Մաղկեփունջ ես վառ ու սիրուն.
 Աշխատավոր, անուշ աղջիկ,
 Սրտիս սերն ես դու վարարուն:

Առավոտյան լուսարացին
 Հանգ ենք զնում մենք միասին.
 Մշակում ենք ծխախոտը,
 Պատմում մեր սերն ու կարոտը:

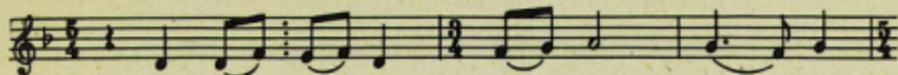
Կուխոզնիկ ենք ուրախ կյանքով,
 Իրար կապված սրտով, ճոզով.
 Վարպետներ ենք բարձր բերքի,
 Փառքն ու պատիվը ճայրենիքի:

ԵԿԱՎ, ԳԱՐՈՒՆ

Խոսք՝ Մ. ԿՈՐՅՈՒՆԻ

Նրա ձեռագրում՝ Մ. ԿԱՎԹՅԱՆԻ

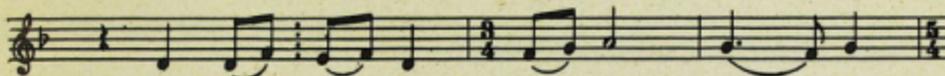
Allegretto

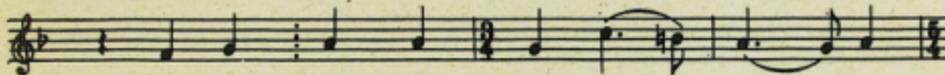
Ե - կազմ գա - բուն ու - կե - լոս - դով,

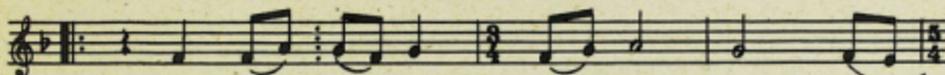
սն - ձեռով հե - դաց գո - հար ցո - դով.

ծաղ - կեց հո - դը ցերմ ծի - ծա դով.

գա - լըդ բա - ռի, ա - նուց գա - բուն:

Ծաղ - կեց հո - դը ցերմ ծի - ծա - դով.

գա - լըդ բա - ռի, ա - նուց գա - բուն:

Եկավ գարուն ոսկե շողով,
 Անձրև անդաց գոմարլ ցողով,
 Մաղկեց հողը շերտ ծիծաղով,
 Գալզ բարի, անուշ գարուն:

Մռռերն ամեն կանաչ հագան,
 Մռռին հագար-հագար ծխտիկ,
 Մլվլացին ծափիկ-ծափիկ,
 Գալզ բարի, անուշ գարուն:

Հավքերն եկան երամ կապած,
 Հողից ելավ ծիլը, ծկտաց,
 Հանգ ու արտում երգը բնդաց,
 Գալզ բարի, անուշ գարուն:

ՅԱՐ ՔԵԼԵ ՆԱԶՈՎ

Moderato

Յովսէփ Բրաճես. Ս. ԴԱՎԹԵԱՆԻ

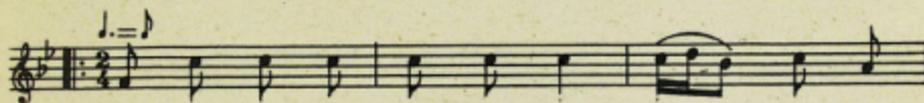
Յար ջան, ու - նես Էրն - Բուե նա - զեր, Բե - լե, Բե - լե,

յար, Բե - լե նա - զով, ո - լո - րով ու

ու - կե մա - զեր, Բե - լե, Բե - լե, յար, Բե - լե սա - զով:

Մեր սա - ըն - ժի ծա - ղիկն ես, յար, յա - րո,

յա - րո ջան, հո - տով ա - նուե ռե - նան ես,

ջան, ջան - է, յա - րո ջան:

Յար ջան, ունես քնքուշ նազեր,
 Քելե, քելե, յար, քելե նազով.
 Ոլորուն ու ոսկե մազեր,
 Քելե, քելե, յար, քելե սազով:

Մեր սարերի ծաղիկն ես,
 Յար, յարո, յարո ջան.
 Հոտով անուշ ռենան ես,
 Ջան, ջանե, յարո ջան:

Ձեմ հագնեա, որքան սիրեմ,
 Քելե, քելե, յար, քելե նազով.
 Նաան զիւնին քեզ հետ խմեմ,
 Քելե, քելե, յար, քելե նազով:

Սինամ հավք ես սարերի,
 Յար, յարո, յարո ջան.
 Հառակ ունես չիճարի,
 Ջան, ջանե, յարո ջան:

Վեսորն անցավ, օրն է մրնում,
 Քելե, քելե, յար, քելե նազով.
 Հավք ու թռչուն քուն եմ մտնում
 Քելե, քելե, յար, քելե նազով:

Մեր բաղերի բլրուլն ես,
 Յար, յարո, յարո ջան.
 Վարդից անուշ հոտ ունես,
 Ջան, ջանե, յարո ջան:

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ

Խոսք՝ Լ. ՎԱՀԱՆՅԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Կ. ԵՐԵՄՅԱՆԻ

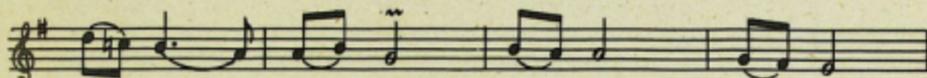
Moderato

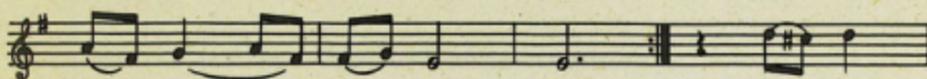
Սի - րում եմ ֆեզ, սի - րում, հա - վերժ,

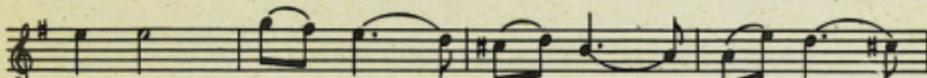
իմ հա - րա - գաս հայ - ռե - Յիֆ. եր - չտն -

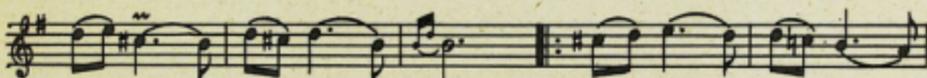
կու - բյան ա կն - աղ - բյուր ես, հը - զոր

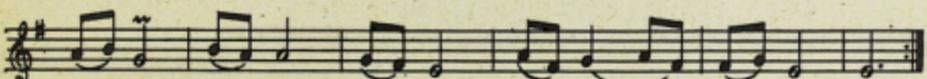
ամ - րոց ա - նա - ուի: Քեզ եմ

բե - րում կա - րոտն իմ վառ, ել սերն

ան - բիծ իմ հա - զու, որ դու մը - նաս

հա - վերժ պայ - ծառ, հա - վերժ հաղ - բող ու կան - զուն:

Սիրում եմ քեզ, սիրում հավերժ,
 Իմ հարազատ հայրենիք.
 Երջանկության ակնադրուր ես,
 Հզոր ամբողջ անառիկ:

Բեզ եմ բերում կարոտն իմ վառ
 Եվ սերն անրիժ իմ հոգու,
 Որ զու մնաս հավերժ պայծառ,
 Հավերժ հաղթող ու կանգուն:

Բաղցր մտք պես զու հարազատ
 Գրկի՛զ մեջ ինձ սնեցիր,
 Եվ ես արտզ առա մասակ
 Ինչպես կանաչ եղևնի:

Դու կույեցիր խնդուն կյանքի,
 Տվիր քուի՛ք, ավիր բև,
 Որ սերը մեր միշտ շողշողա,
 Ինչպես երկնի շինք արև:

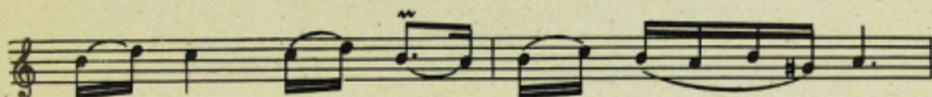
ԿԱՔԱՎ

Խոսք և երգած. Վ. ՄԵԼՈՅԱՆԻ

Moderato

Կա - քա՛վ, ա - չե - ռի՛ղ մա - տա՛ղ.

գա՛ր - նան կա՛ն - չե - ռի՛ղ մա - տա՛ղ.

ա - նու՛ե յա - ռըս. ո՛ւր գը - նաց,

աչ - ի՛րս նա՛մ - փե - ին մը - նաց:

ա - նու՛ե յա - ռըս. ո՛ւր գը - նաց,

աչ - ի՛րս նա՛մ - փե - ին մը - նաց:

Կայրավ, աչերիդ մատաղ,
 Գարնան կանչերիդ մանաղ,
 Սիրած յարս ու՛ր զնաց, } 2 *անգամ*
 Աչքս նամփեքին մնաց:

Կայրավ, քո երգին մատաղ,
 Սրտիդ խոր վերքին մատաղ,
 Անուշ յարիս ո՛վ տարավ, } 2 *անգամ*
 Խինդ ու ծղիտս կորավ:

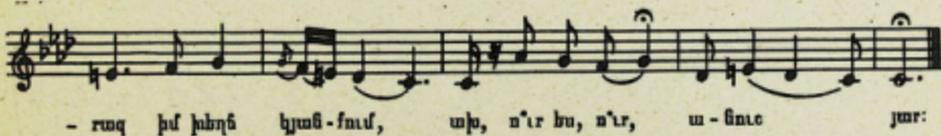
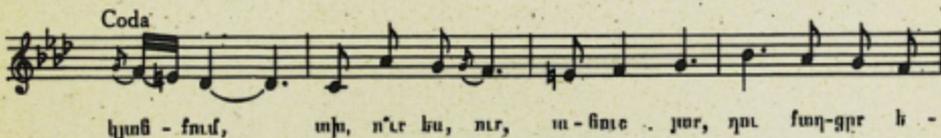
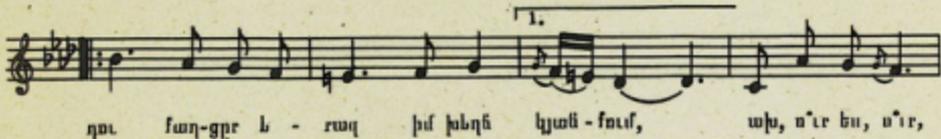
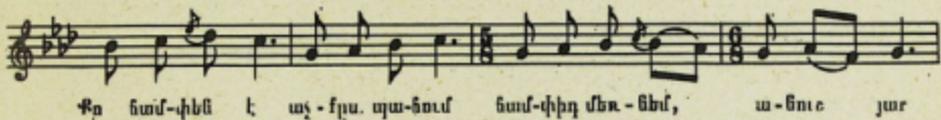
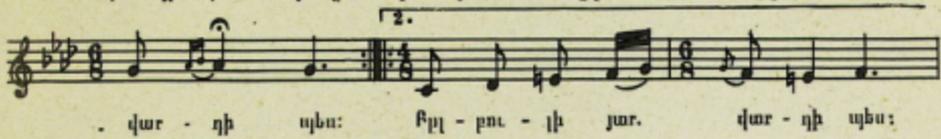
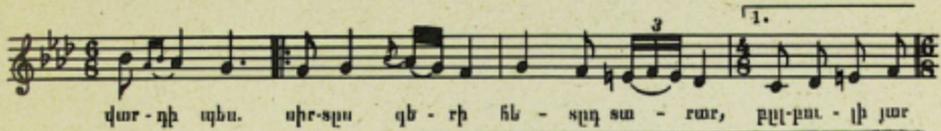
Քո նստած քարին մատաղ,
 Ղարիբի յարին մատաղ,
 Սև աչերից նամակ բեր, } 2 *անգամ*
 Բերած նամակիդ մատաղ:

ԱԽ ՈՒՐ ԵՍ, ՈՒՐ

Խոսք Է. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍԹԱՆԻ

Երաժշտ. ՆԱԳԹԱ ԵՂԻՍԱԶԱՐԻԱՆԻ

Moderato ad libitum

Վարդը ձեռիդ դու ներս կհար,
 Ինքդ սիրուն վարդի պես.
 Սիրտս զերի նետդ տարար,
 Բլրուլի յար վարդի պես: (2 տեղամ)

Կրկներգ.— Քո համփեն է աչքս պանում,
 Ճամփիդ մեռնեմ, անուշ յար.
 Դու քաղցր երազ իմ խեղճ կյանքում,
 Ա՛յս, ու՛ր ես, ու՛ր, անուշ յար: (2 տեղամ)

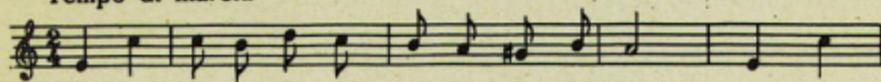
Լնքերդ թուխ, կամար կազած,
 Աչքիդ առկին ջուխտ արև.
 Լույս շող ավին զարդից ամպած,
 Մաշված սրտիս՝ ջուխտ արև: (2 տեղամ)

Կրկներգ.— Քո համփեն է աչքս պանում,
 Ճամփիդ մեռնեմ, անուշ յար.
 Դու քաղցր երազ իմ խեղճ կյանքում,
 Ա՛յս, ու՛ր ես, ու՛ր, անուշ յար: (2 տեղամ)

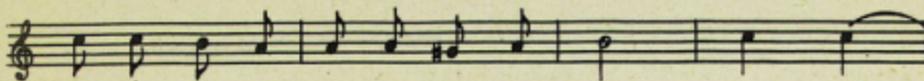
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Յոսիկ Կրամոս. Շ. ՔԱԴԻԿՎԱՅԱՆԻ

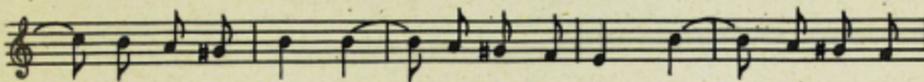
Tempo di marcia

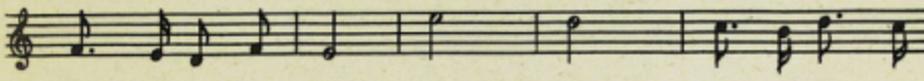
Բազմեի ես բարձրա - բերձ լեռ - նե - շի զրբ - կին, ծաղ - կել

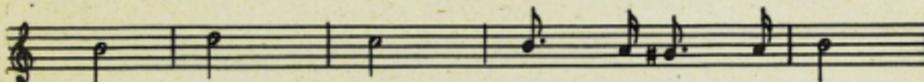
ես, ծո - վա - ցել, հայ - ռե - նիք աճ - զին: Շո - դա

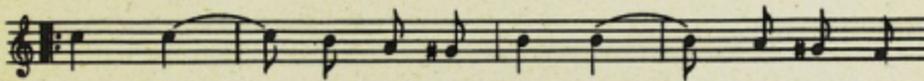
հայ - ռե - նիք, պայ - ծառ լույ - սե - ռով, ցըն - ծա հայ - ռե - նիք,

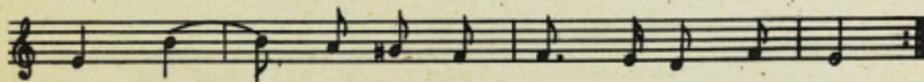
ու - ռախ եր - զե - ռով: Փառք քեզ, եր - կիր հաղ - բա -

կան, փառք քեզ, մեր մայր Հա - յաս - սան:

Շո - դա հայ - ռե - նիք պայ - ծառ լույ - սե - ռով,

ցըն - ծա հայ - ռե - նիք ու - ռախ եր - զե - ռով:

Քաղմելիս ևս բարձրաբերձ լեռների գրկին,
Մաղկելի ևս, ծովացելի, հայրենիք անգին:

Կրկնորդ.—Նողա՛, հայրենիք, պայծառ լույսերով
Ցնծա՛, հայրենիք, ուրախ երգերով:
Փառք քեզ, երկիր հաղթական,
Փառք քեզ, մեր մայր Հայաստան:

Ուղին մեր անշեղ է, զօրժը մեր արդար,
Գալիքն է կանչում մեզ լույսերով պայծառ:

Կրկնորդ:

Քող հնչի երգը մեր աշխարհից աշխարհ,
Քող հավերժ հնազգի արևը պայծառ:

Կրկնորդ.—Նողա՛, հայրենիք, պայծառ լույսերով,
Ցնծա՛, հայրենիք, ուրախ երգերով:
Փառք քեզ, երկիր հաղթական,
Փառք քեզ, մեր մայր Հայաստան:

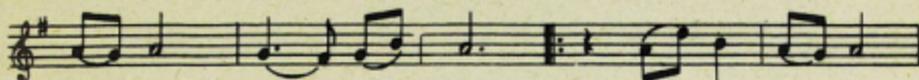
ՋՐՎՈՐԻ ՍԵՐԸ

Նոսի և երաճես. Շ. ԹԱԿԵՎՈՍՅԱՆԻ

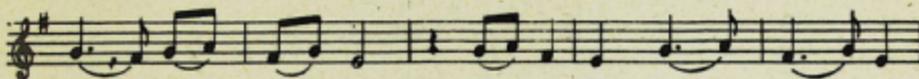
Allegro moderato

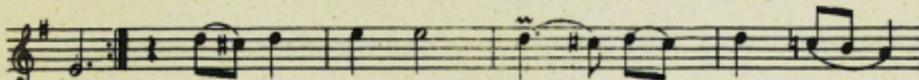
Զու - լալ ջը - բեր, սա - բնն կու - զախ՝ ա - նուե

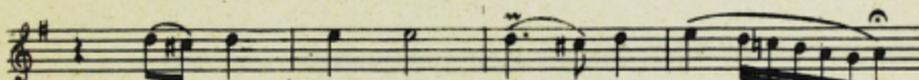
եր - զոզ, կար - կու - չով, ծա - ռով առ - ճիս

համ - բույր կու - սախ, առ - ճիս ծը - վառ ինչ - պես

ծով: Մա - ռալ յա - ռիս յալ - լա զը - նաց.

կրթ - վոր յա - ռիս տն - վա - նի.

խա - բուր չու - նեմ, դա - դար չու - նեմ,

ջըր - վոր զը - դենն ի՞նչ ա - նի:

Ջուլայ ջրեր սարեն կուգար՝
Անուշ երգով, կարկաչով.
Մարավ սրտիս համբույր կուտար՝
Արաս ծփա ինչպես ծով:

Մարալ յարս յայլա զնաց,
Կրվոր յարս տնվանի.
Խարար չունեմ, զագար չունեմ,
Ջրվոր աղեն ի՞նչ անի:

—Ջրվոր աղա, սարից կուգամ,
Տեսա յարիզ հանց փերի,
Սերզ սրտին քեզ է կանչում,
Մինչև աշուն համբերի:

Ջուր է իմում ակնադրյութից,
Համբույր տալիս ջրերին,
Որ սիրավառ համբույրները
Քերեն հանձնեն իր յարին:

—Ջա՛ն, իմ յարի համբույրներն են
Ջրերի մեա ինձ կանչում,
Մարավ արտիս, այրված սրտիս
Սեր ու մուրազ պարզում:

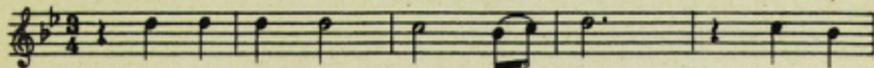
Չով սարերի ջրերը ջինջ
Խազ են կանչում, կարկաչում,
Սիրած յարիս վառ պատկերը
Ջրերի մեջ եմ տեսնում:

ՀԵՅ ԶԱՆ ՍԱՐԵՐ

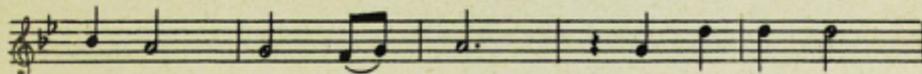
խոսք՝ Ն. ԳՈՒԿԱՍՅԱՆԻ

կրթությանը Ն. ՔՈՐՈՍՅԱՆԻ

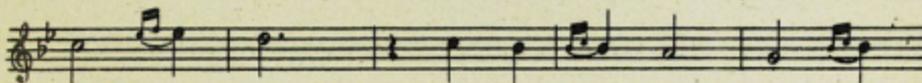
Moderato

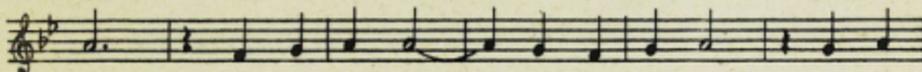
Այ՛ք եմ գը - ցում սեզ սա - ռին, միսս եմ

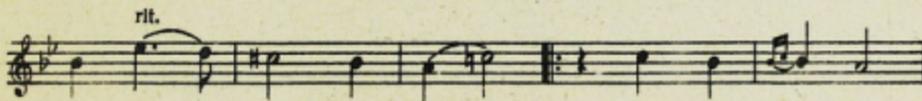
քե - ռում իմ յա - ռին: Հեյ զտն. սա - ռե

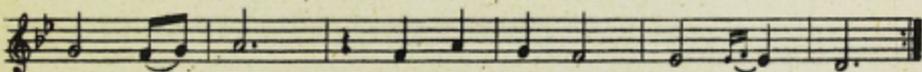
իմ սի - ռուն, ես ձեր լան - չերն եմ սի -

- ռում: Ձեր վառ լան - չին օր ու զի - ռե յա - ռո

ա - նու իրզ կա - սեր, ին - քը սեր էր,

ե - ղը սեր, սի - ռո կան - չերն եմ սի - ռում:

Ալք եմ գցում՝ սեզ սարին,
 Միտս եմ րեքում իմ յարին—
 Հեյ ջա՛ն սարեր իմ սիրուն,
 Ես ձեր լանջերն եմ սիրում:
 Ձեր վառ լանջին օր ու գիշեր
 Յարս տնուշ երգ կասեր,
 Ինքը սեր էր, երգը սեր,
 Սիրո կանչերն եմ սիրում: } 2 *անգամ*

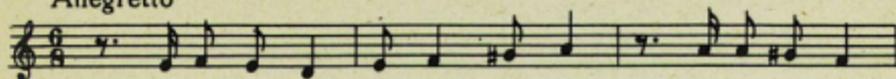
Սիրոս ծարավ մի բաս էր,
 Յարս էլ ազրյուր, երգ կասեր:
 Ինքը սեր էր, երգը սեր,
 Այս էն երգերն եմ սիրում:
 Ծ՛րբ է գալու, չգիտեմ,
 Սիրոս եմ բացել ես ձեր դեմ:
 Հեյ ջա՛ն սարեր իմ սիրուն,
 Ձեզ ու յարիս եմ սիրում: } 2 *անգամ*

ԵՐԳ ԳԻՆՈՒ ՄԱՍԻՆ

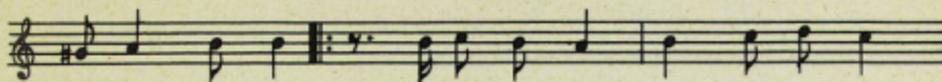
Յաւր՝ Լ. ՇԻՐԱԶԻ

Երաճարարուճ՝ Լ. ԹՈՐՈՍՅԱՆԻ

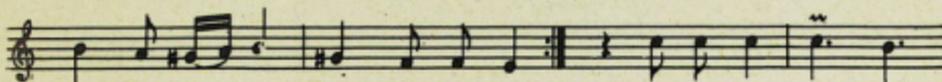
Allegretto

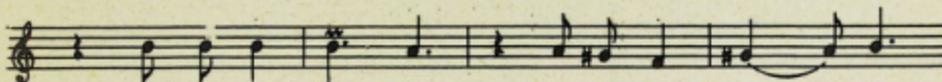
Ու-րախ կյանք-ի ըն - կերն եմ ես, ես գի - ճիճ եմ,

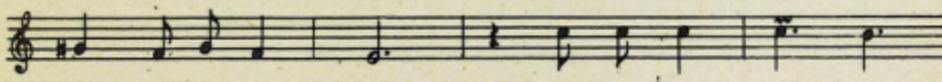
գի - ճիճ, գի - ճիճ. Մի բաս գի - ճիճ մի կյանք է քեզ,

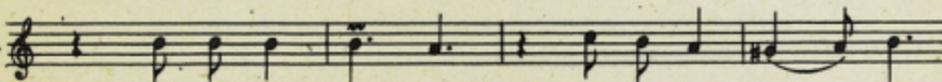
մե - կից ա - վելն ահ է կյանք-իճ: Մի բա - սը լավ է,

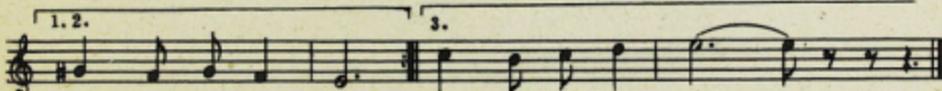
եր - կու - սը բավ է, բայց լավ ի - մա - ցիր,

եր - րոր-դը ցավ է: Մի բա - սը լավ է,

եր - կու - սը բավ է, բայց լավ ի - մա - ցիր,

եր - րոր-դը ցավ է, եր - րոր-դը ցավ է:

Ուրախ կյանքի ընկերն եմ ես,
 Ես գինին եմ, գինին, գինին,
 Մի քառ գինին մի կյանք է քեզ,
 Մեկից ավելն ան է կյանքին: } 2 տեղամ

Կրկներգ.—Մի քառը լավ է,
 Երկուսը բավ է,
 Քայց լավ իմացիր,
 Երրորդը ցավ է:

Ով խմում է հասիկ-հասիկ,
 Նա դառնում է նուսն հասիկ,
 Ով խմում է բազմապատիկ,
 Նա զարկվում է պատեպատիկ: } 2 տեղամ

Կրկներգ.—Մի քառը լավ է,
 Երկուսը բավ է,
 Քայց լավ իմացիր,
 Երրորդը ցավ է:

Կյանքում ախպես ամեն մի բան
 Չափի մեջ է միշտ գեղեցիկ,
 Նույնիսկ բաժակն ուրախության
 Իր չափն ունի, անչափ մարդիկ: } 2 տեղամ

Կրկներգ.—Մի քառը լավ է,
 Երկուսը բավ է,
 Քայց լավ իմացիր,
 Երրորդը ցավ է:

ԿՈՒԶՆՄ ԼԻՆԵՍ

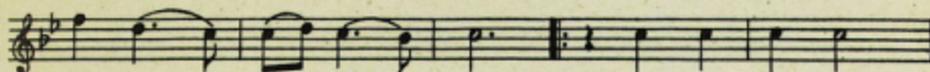
Խոսք՝ Լ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ

Նրաճեսայրյուն՝ Գ. ԽՈՒՐՇՈՒԿՅԱՆԻ

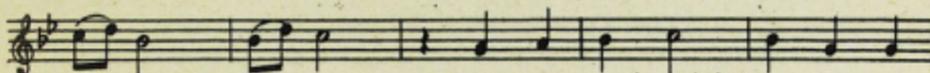
Moderato

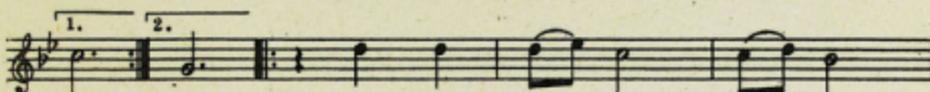
Կու - զեմ լի - նես սա - ռի ծա - ղիկ, մեր դառ

- սե - ռում միայն ծաղ - կես. կու - զեմ լի - նես

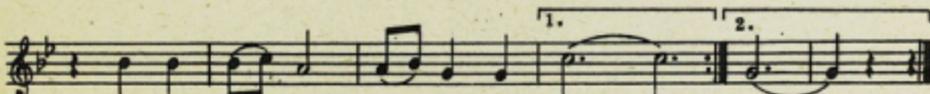
սի - ռուհ քրոջ - նիկ, մեր պար - սե - զում մի - այն հափ -

- ռես: ռես: Լի - նես միտ սր - սիս մո .

- սիկ, յար, լի - նես իմ ալ - զու քրոջ - նիկ, յար,

ու ա - նուե եր - զես իմն հա - մար: մար:

Կուզեմ լինես աարի ծաղիկ,
 Մեր դաշտերում միայն ծաղկես.
 Կուզեմ լինես սիրուն բաշնիկ,
 Մեր պարտեզում միայն նախրես:

Լինես միշտ սրտիս մտտիկ, յար,
 Լինես իմ այգու բուշնիկ, յար,
 Ու անուշ երգես ինձ համար:

Քո շող պատկերը տեսնելով,
 Անհուն սիրով յ'զ սիրեցի.
 Անուշ ձայնիկդ լսելով,
 Հմայվեցի ու գերվեցի:

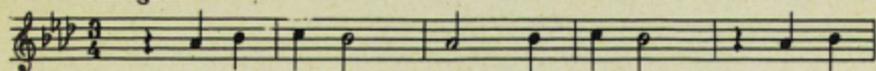
Քե որ կուզես սիրաքս էլ առ,
 Մի՛ տանջիր ինձ դու չարաչար,
 Օր ու գիշեր չունեմ դադար:

ԿՅԱՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒԿ

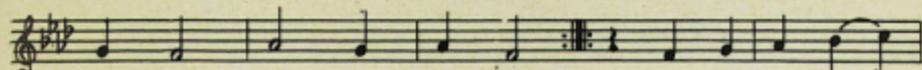
Խոսք՝ ԱԵՒԱ ՄԻՔԱՅՆԱԿԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Լ. ԽՈՒՒՂԱՎԵՐԿԱՆԻ

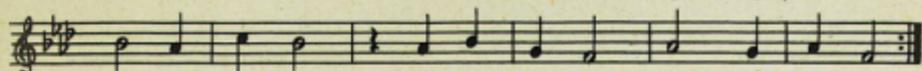
Allegretto.

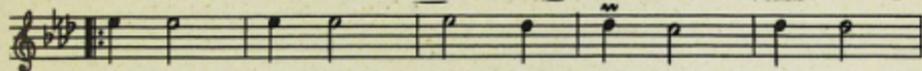
Գու - բուճն ան - ցավ, վար - դը ան - ցավ, վար - դի

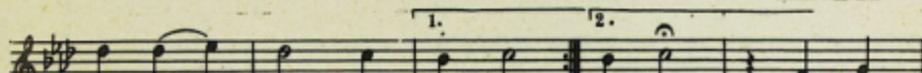
ա - նուր բայ - րը մը - նաց, ա - մառն ան - ցավ,

ա - ռեզն ան - ցավ, ա - ռե - վի համ - բայ - րը մը - նաց:

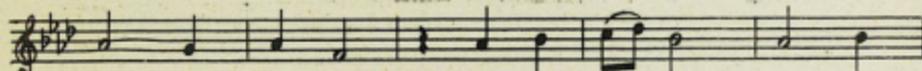
Ա - շունն ան - ցավ, կա - նայն ան - ցավ, կա - նայ

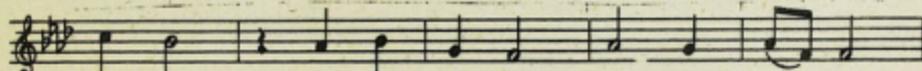
ջը - րող ջու - րը մը - նաց, մը - նաց, ձը - մեռն

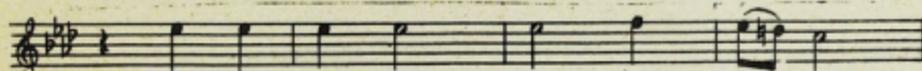
ան - ցավ ձյու - նը ան - ցավ, մը - քա - խոս ւող -

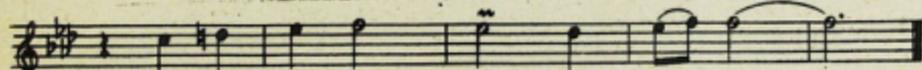
- բյու - րը մը - նաց, ձը - մեռն ան - ցավ, ձյու - նը

ան - ցավ, մը - քա - խոս ւող - բյու - րը մը - նաց,

խմ սի - ռե - լին էլ նե - ապ - ցավ,

սի - ռո ան - ցի հու - րը մը - նաց:

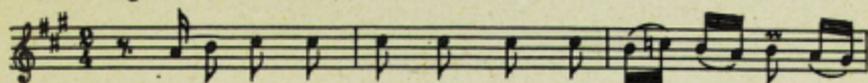
Գարունն անցավ, վարդը անցավ,
Վարդի անուշ բույրը մնաց,
Ամառն անցավ, արևն անցավ,
Արևի համբույրը մնաց:
Աշունն անցավ, կանաչն անցավ,
Կանաչ ջրող ջուրը մնաց,
Զմեռն անցավ, ձյունը անցավ,
Մշտախոս աղբյուրը մնաց,
Իմ սիրելին ել նկատեցավ,
Սիրո անշեջ հուրը մնաց:

ՍԻՐՈ ՃԱՄՓՈՎ,

Խոսք՝ Ա. ԳՐԱՇՈՒ

Երաժշտություն՝ Ա. ՀԱԿՈԲՅԱՆԻ

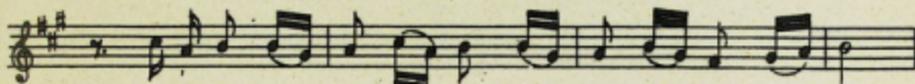
Allegretto

Գա-րուն Ե - կով ծա - դիկ եր - գով եր - գիչ տա - խա -

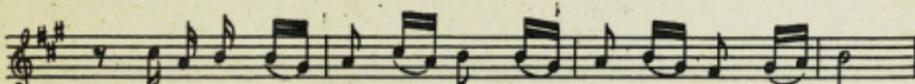
- կի, սաբձուր բրու-նեց բուր - մանց նե - րով բաց - ված մե - խա - կի.

երկինցն ու - ռախ, կա - պույս կա - հակ, ծով է լե - դա - կի.

եր-գեմ, քա - նի իմ գա - րուն - քու չի սն - ցել, յա - րքա:

եր-կինցն ու - ռախ, կա - պույս կա - հակ, ծով է լե - դա - կի.

եր-գեմ, քա - նի իմ գա - րուն - քու չի սն - ցել, յա - րքա:

Գարուն եկավ ծաղիկ երգով երգիչ սոխակի,
 Մար ձոր բունց բուրձունքներով բացված մեխակի,
 Երկինքն ուրախ, կապույտ կոհակ, ձով է լեղակի,
 Երգեմ, քանի իմ գարունքս չի անցել, յարս:

Ղարարաղի կանաչ-կարմիր, անձառ արևը
 Իրար տվեց սրածա սազի ոսկե լարերը,
 Եկ քեզ առնեմ, սիրո նամիով գնամ սարերը,
 Ման գամ, քանի ջանել կյանքս չի անցել, յարս:

Վարդեր տեսնեմ, ասեմ՝ վաղդա դու ես, իմ սիրուն,
 Լկանք տեսնեմ՝ ասեմ արաս դու ես, իմ սիրուն,
 Բարդի ծառ ես, վառ սազարբս դու ես իմ սիրուն,
 Սիրահար եմ, դեռ պատրանքս չի անցել, յարս:

ՄԻՄԵՌՆԱԿՆԵՐ

Պատ՛ Գ. ՍԱՐԳՍՆԻ

Մրտեսություն՝ Ա. ՀԱԿՈՐԹԱՆԻ

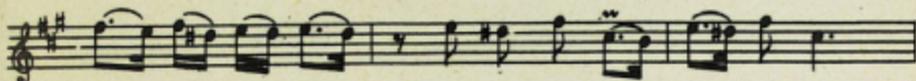
Andante

Մի - ծեռ - հակ - ներմ ե - կան ան - ցան,

ա - կան - չիս սուկ ծը - վա - ցին, առ - դյո՛ք նը - բանք

զը - վառ - քա - ձայն, մա - ըրս քա - շեզն ա - սա - ցին,

առ - դյո՛ք գա - յիս ճե - սան նը - բան, աչ - էր համ - փին,

մեն մե - ճակ, իր - խառ նըս-տած մեր հան դը - սան՝

մայ - բա - մու - թի ժա - մա - ճակ:

Ծիծեռնակներն եկան անցան,
 Ականջիս սաղ ծվացին,
 Արդոյք նրանք զվարթանայն
 Մոյս բարևն ստացին.
 Արդոյք զալիս տեսա՞ն նրան,
 Աչքը նամփին, մեկ-մեկակ
 Տիուր նստած մեր սան դուան՝
 Մայրամուտի ժամանակ:

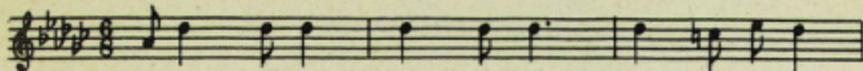
Ծիվ-ծիվ, նրանք անցան կրկին,
 Ծվլացին ինձ այսպես.
 — Տեսանք, տեսանք իմ մայրիկին,
 Հացի փշուր զցնց մեզ:
 Ասաց՝ մեռնեմ ձեր յեկրին,
 Տարիք նրանց օրհնություն.
 Արև մազրիկ էն լուս երկրին,
 Բարև տարևք իմ որդուն:

ՅԱՐ ՇՈՐՈՐԱ

Խոսք՝ Ժ. Գ. Ռ. Վ. Գ. Մ. Կ. Ա. Կ. Ա. Ն.

Երաժշտություն՝ Հ. ՀԱԿՈԲՅԱՆԻ

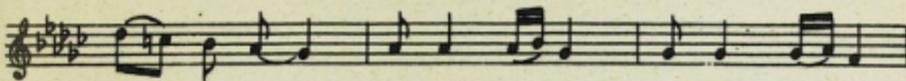
Andante

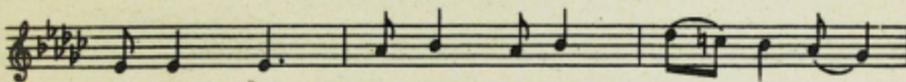
Նրս - սել եմ դար - ձիդ կա - ռոս, տուն ա - թի, յար,

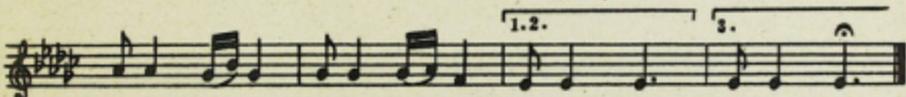
տուն ա - թի, յար, օ - ռո - ռա, ծաղ - կել է համ -

- փեղ քա - ռոս, ծաղ - կանց մի - ջով տուն ա - թի, յար,

ոռ - ռո - ռա: Ծաղ - կել է համ - փեղ քա - ռոս,

ծաղ - կանց մի - ջով տուն ա - թի, յար, օռ - ռո - ռա, օռ - ռո - ռա:

Իստեղ եմ դարձից կարտա,
 Տուն արի, յար, տուն արի, յար,
 Սրբա,
 Մաղկելու է նամփեղ քարտա,
 Մաղկանց միցով տուն արի, յար,
 Նորոբա:

Հյուսվածքս վառ եմ նախելու,
 Գորգ եմ գործել, գովքք եմ ասել,
 Սրբա,
 Կրեն պատկերդ քաշելու,
 Սրբ-շորթ, շուտ արի, յար,
 Նորոբա:

Լուսնի շողով տուն գայիր,
 Տուն արի, յար, շուտ արի, յար,
 Սրբա,
 Կարտա սրտին դուր գայիր,
 Սրբ-շորթ, տուն արի, յար,
 Նորոբա:

ՔԱՂՎՈՐ ԱՂՋԻԿ

Moderato

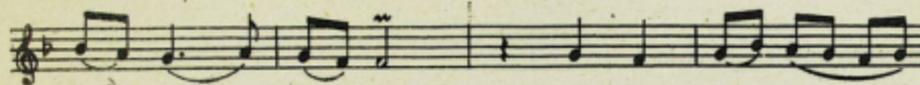
Խոսք և երգեր. Վ. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆԻ

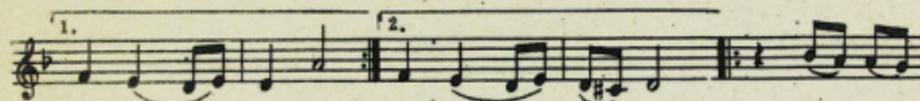
Սիր - քա լի է քո ծով սիր - քով, ծով ար -

- սե - րի քաղ - վոր աղ - ցիկ. Ինձ այ - րել ես

քո վառ հը - րով, հով ար - սե - րի

1. քաղ - վոր աղ - ցիկ, 2. Քաղ - վոր աղ - ցիկ: Քաղ - վոր

աղ - ցիկ, սար - վոր աղ - ցիկ, հով սա - րե - րի

գո - վոր աղ - ցիկ: Հով սա - րե - րի սո - վոր աղ - ցիկ:

Միրաս լի է քո ծով սիրով,
 Մով արտերի քաղվոր աղջիկ,
 Ինձ այրել ես քո վառ հրով,
 Հով արտերի քաղվոր աղջիկ:

Կրկնելոց.—Քաղվոր աղջիկ, սարվոր աղջիկ,
 Հով սարերի սովոր աղջիկ:

Փո եռանգուն աշխատանքով
 Միրաս ես լցնում երգով, աղջիկ,
 Հնձում ես դու հասկերը ծով,
 Հանգը լցնում ընկրով, աղջիկ:

Կրկնելոց.—Քաղվոր աղջիկ, սարվոր աղջիկ,
 Հով սարերի սովոր աղջիկ:

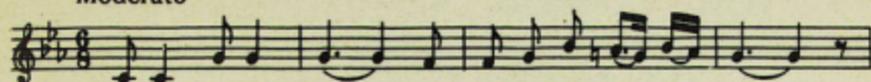
Դու եղնիկ ես տեսքով հագարտ,
 ես էլ մի քաջ որսորդ, աղջիկ,
 Դս մի բլրուկ, դու կովում վարդ,
 Մով արտերի քաղվոր աղջիկ:

Կրկնելոց.—Քաղվոր աղջիկ, սարվոր աղջիկ,
 Հով սարերի սովոր աղջիկ:

ՆԱԶԵՐՈՎ ԱՐԻ

Moderato

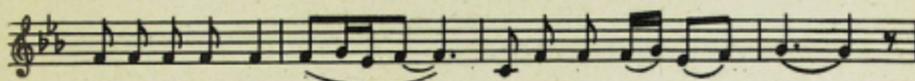
Յոսֆ և Երածես. Ա. ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ

Յար չան, Բո Յու - զե - ռիդ չեմ կա - ռող դի - մա - նալ,

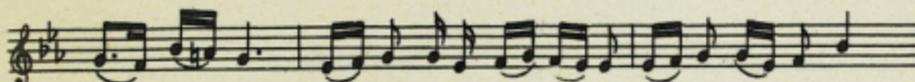
ճա - զուկ է սիր - արս, ամ - զուք, ճո - ռից մի ալ - ռի,

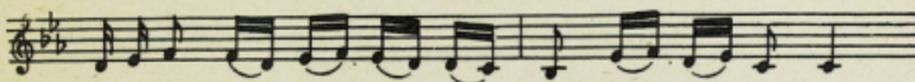
զո - ճե մի խոսք ա - սա, որ միտ - քող ի - մա - նամ,

մոտ ա - ռի ճա - զե - ռող, օ - ռար - ցա - ռար,

յար, ա - ռի: Ամ - պոս Եր - կին - քը պար - զեց, ամեն - ռեվ չի գա - լիս,

ա - ճուե յա - ռոս ու - ցա - ցավ, սիր - արս է լա - լիս.

չան, ճազ ու ճա - զան - քոլ իմ յա - ռը ե - կավ,

իմ ամ - պոս սրբ - սին վառ ա - ռեվ դի - պավ:

Յար ջան, քո նազերին չեմ կարող դիմանալ,
Նազուկ է սիրտս, անզուր, նորից մի՛ այրի:
Գոնե մի խոսք ասա, որ միտքդ իմանամ,
Մոտ արի նազերով, օրոր-շորոր, յար, արի:

Կրկնեբոց.—Ամպոտ երկինքը պարզեց, անձրև չի գալիս,
Անուշ յարս ուշացավ: սիրտս է լալիս,
Ջա՛ն, նազ ու նազանքով իմ յարը եկավ,
Իմ ամպոտ սրտին վառ արև դիպավ:

Ինձ տեսնելիս, անջիզյար, ճևառ մի՛ զնա,
Ջանել սիրտս, անուշ ջան, իզուր մի՛ կոտորի:
Այդ քո անուշ ժպիտով մեկ աչքով արա,
Կարոտ եմ աչերիդ, չիճար բոյիդ, յար, արի:

Կրկնեբոց.—Ամպոտ Լրկինքը պարզեց, անձրև չի գալիս,
Անուշ յարս ուշացավ: սիրտս է լալիս,
Ջա՛ն, նազ ու նազանքով իմ յարը եկավ,
Իմ ամպոտ սրտին վառ արև դիպավ:

Ա՛խ սիրտս հալվում ու մաշվում է տառանց քեզ,
Կարոտից օրեյս գարձել են տարի:
Գիշերները անքուն արտասվում եմ միշտ ես,
Կարոտ եմ նազերիդ, քույտ մազերիդ, յար, արի:

Կրկնեբոց.—Ամպոտ երկինքը պարզեց, անձրև չի գալիս,
Անուշ յարս ուշացավ, սիրտս է լալիս,
Ջա՛ն, նազ ու նազանքով իմ յարը եկավ,
Իմ ամպոտ սրտին վառ արև դիպավ:

ԱԼԱԳՅԱԶ

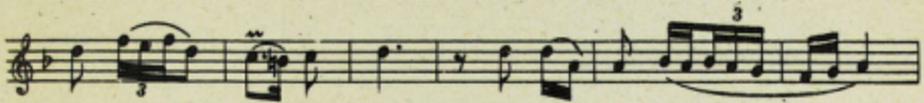
Խոսք՝ Ա. ՄԿՐՏՅԱՆԻ

Ծրանք՝ ՆԱԳՅԱ ԵՂԻԱԶԱՐԾԱՆԻ

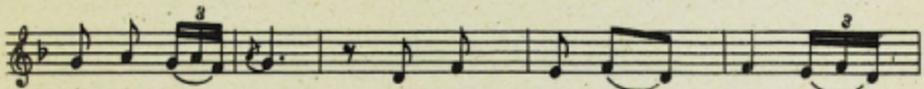
Moderato

Կա - րո - սել եմ . խոսս լան - ցե - ընդ, զա - զաթ -

- նե - ընդ երկ - նա - հաս, կա - րո - սել եմ

բըլ-բուլ-նե - ընդ, սը - ժոս ե - րազ և - լա -

- գյազ: կա - րո - սել եմ բըլ-բուլ-նե -

- ընդ սը - ժոս ե - րազ և - լա - գյազ: և - լա - գյազ:

Կարտեւի եւ խաւ լանջերից,
 Գագարներից երկնամաս,
 Կարտեւի եւ բլրույներից, } 2 անգամ
 Սրախ երազ Ալագյազ:

Զով ու զանգակ աղբյուրներդ
 Օր ու զիշեր կարկաչում,
 Զմրութաաշող արտաներդ } 2 անգամ
 Մփծփում են ու կանչում:

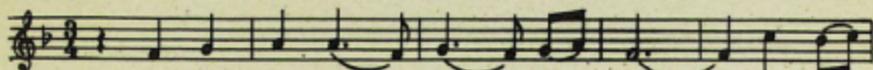
Զանել սիրտս ծաղկունքից չափ
 Երգեր ունի ու երազ,
 Քե՛զ է բաշում, սիրով արբած, } 2 անգամ
 Լալ ու զոճա՛ր Ալագյազ:

ՄՈՐ ԵՐԳԸ

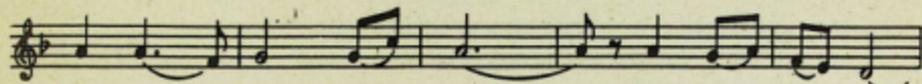
Խառ 2. ԳՈՂՈՍԵԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Վ. ՄԵԼԻՔՈՒՄՅԱՆԻ

Moderato

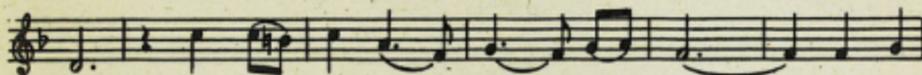
Գը - նա, ու - դիս հա - ռա - զառ, կրան - քի

հառ - փեմն են ա - զառ. բա - յըդ ճը - ման

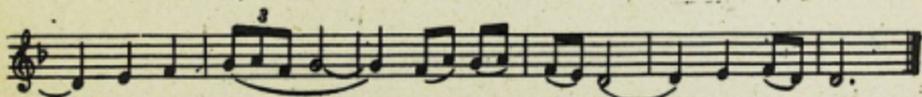
լի - նա - ռի, խի - զախ զա - վակ մեր դա -

- ռի: Քեզ կաթ տը - վել եր - զե - ռով, խաղ են

ա - սել հան - զե - ռով, որ երբ դառ - նաս

պա - սա - նի, երկ - ռիս լի - նես պի - սա - նի:

Գնա, որդիս հարազատ,
Կյանքի համփեքն են ազատ,
Թոյգ նման չի՛նարի,
Խիզախ զավակ մեր զարի:
Քնզ կաք ավել Երզնրով,
Խաղ եմ ասել հանգևրով,
Որ երբ դառնաս պատանի,
Երկրիս լինես պիտանի:

Շունչ Լմ ավել մայրական,
Որ քաջ լինես, աճսասան,
Սիրոս դարձրի Երկու բև,
Որ սավառնես միշտ վերև:
Եվ երբ զիմն զԵպի մարտ՝
Քս արյունով աճարաս
Ցողես հողը հայրենի,
Երկրիս լինես պիտանի:

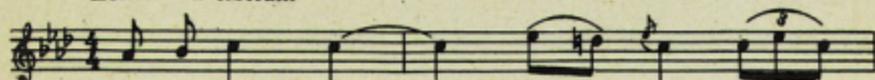
Նորից կանեմ քեզ օրոր,
Նանիկ, բալաս վիրավոր,
Դեղ կը զնեմ քո վերքին,
Որ շուտ կանգնես զու ոտքի:
Գնա, որդիս հարազատ,
Կյանքի համփեքն են ազատ,
Թոյգ նման չի՛նարի,
Աճնադր զավակ մեր զարի:

ՄԱՆԹԱՇԻՆ

Խոսք՝ Ա.Վ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Երաժշտություն՝ Վ. ՄԵԼԻՔՈՒՄԵԱՆԻ

Lento ad libitum

է՛յ, ման-բա - ռի

Լ - րազ հո -

- վիս, դուն զըմ-րա յսե օ - րն - րոց, ծա - դիկ - նե -

- րդ յու - սա - փը - թիթ վը - րա մե - տաք վառ ծած - կոց:

է՛յ մանրաշի Լրազ հովիտ,
 Գուն զմրախան սրբոց,
 Մազիկներից յուսափրիթ,
 Վրառ մեսալս վառ ծածկոց:

Ազրյուրներից՝ բյուրեղ զանգեր,
 Հավերդ անուշ կրուրեմ,
 Մառադուժի յովիչ երգեր,
 Հավերդ անուշ կրուրեմ:

Հուր հավերդ՝ քեքրն արծաթ,
 Կաուցենքը յալ-մարչան,
 Իճն կզատմեն ոսկի ճեքիայ:
 Աշխարհներեն գյուրական:

Այժստ առուն՝ մոր պես տեքուն,
 Շնամիկ կատի, օ՛ր, օ՛ր, օ՛ր,
 Անուշ ճանին զառ մանկություն,
 Նամի՛, ճանի՛, օ՛ր, օ՛ր, օ՛ր...

ՄԱԼՈՒԼ-ՄԱԼՈՒԼ

Waltz in brackets. Մ. ՄԻՆԱՍՅԱՆԻ

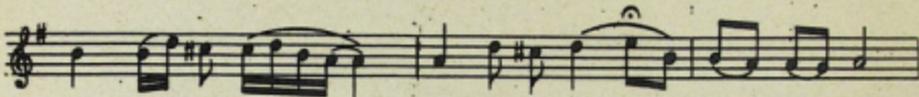
Andante

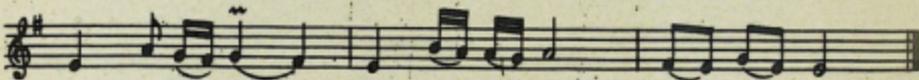
Մա - լուլ, մա - լուլ ու մա - լուր - ված քը - զում եմ,

կոր - ցը - ռել եմ ան - գին օճ - րքս, ֆուն չու - նեմ,

սանց - վում եմ ես, գի - շեր-ցե - ռել ան - ըն - կեր,

ախ, ո՛ւր ես գու, իմ ան - նը - ման, ան - գին ան:

Մալուլ-մալուլ ու մալորված շքում եմ,
կորցրել եմ անգին սքս, ջում լումեմ.
Տանջվում եմ ես գիշեր-ցերեկ անքնկեր.
Ա՛խ, ո՛ւր ես գու, իմ աննման, անգին սք:

Կանչում եմ քեզ դրոճ ուզակ, աննազուր,
ինձ չես լսում, չես փոռում, ա՛յ անգուր.
Մալորվել եմ, ա՛խ քս դարդից, անուշ յար.
Միայն գու ես, որ վերջերիս կանես ճար:

Հեռացել ու մոռացել ես գու յարից.
Մի՛թե սրտից ինձ հանել ես, ա՛յ անսիրտ.
Ձե՛մ մոռամն քեզ՝ նավիսյան, ի՛մ սոխից,
Ի՛մ կյանքի հույս, ի՛մ սրտի հույս, ի՛մ հուզակ:

ԿԱՐՈՏԻ ԵՐԳ

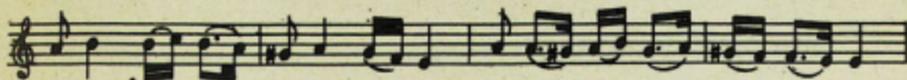
Խոսք Ժողովուրդական

Երաժշտություն՝ Խ. ՆՆԻՍԻՍՅԱՆԻ

Moderato

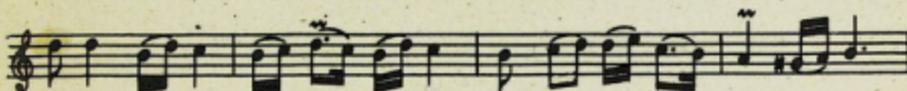
Սա - ռի լան - ցից բը - խող - աղ-բյուր, ո՛ւր ես զը - նում կա - ռո - սով,

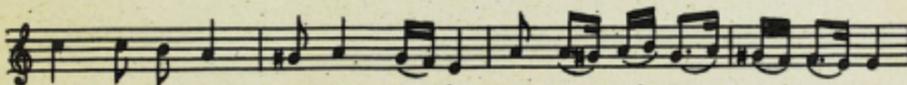
ո՛ւր ես զը - նում լուռ ու սը - խուր, ո - լը - մո - լը էս համ - փով,

ո՛ւր ես զը - նում լուռ ու սը - խուր ո - լը - մո - լը էս համ - փով:

Քի որ յա - ռիս սես - նես համ-փիղ, յա - ռե՛վ սուր, ան - ցիք զը - նա,

քե կա - ռոս է՝ ա-նուր զը - ռիզ, լպող չուր սուր, ան - ցիք զը - նա,

քե կա - ռոս է՝ ա-նուր զը - ռիզ, լպող չուր սուր, ան - ցիք զը - նա:

Սարի լանջից բխող ազրյուր
 Ու՛ր ես զնում կարոտով,
 Ու՛ր ես զնում լուռ ու տխուր
 Ոյտր-մոյտր Լս համփով:

Կրկնեբարգ.—Քե որ յարիս տեսնես համփիդ,
 Բարև տուր, անցիր զնա,
 Քե կարոտ է անուշ ջրիդ,
 Պաղ ջուր տուր, անցիր զնա:

Յարս քնքուշ սարի շուշան,
 Ինձ է մնում սրտով հուր,
 Աղբյուր, սիրով փարվիր նրան,
 Իմ փոխարեն համբույր տուր:

Կրկնեբարգ.—Քե որ յարիս տեսնես համփիդ,
 Բարև տուր, անցիր զնա,
 Քե կարոտ է անուշ ջրիդ,
 Պաղ ջուր տուր, անցիր զնա:

Առ արցունքը տար աչքերիս
 Քո ուրբուն համփնյով,
 Տար սիրավառ սիրտս յարիս,
 Որ չմնա կարոտով:

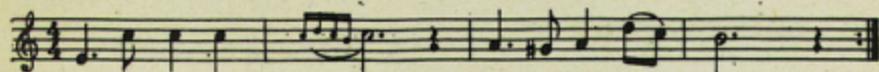
Կրկնեբարգ.—Քե որ յարիս տեսնես համփիդ,
 Բարև տուր, անցիր զնա,
 Քե կարոտ է անուշ ջրիդ,
 Պաղ ջուր տուր, անցիր զնա:

Կրական մշակումը՝ Ո. Սկրտչյանի

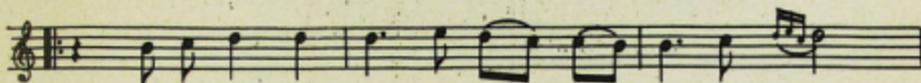
ՍՅՈՒՆՅԱՑ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ

Allegretto

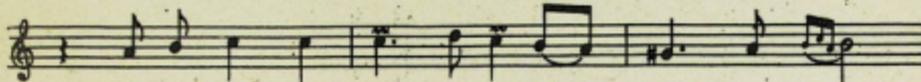
Յառ և հրաճա՝ Գ. ՍԱԳՍՅԱՆԻ

Սյու-նաց լեռ-նե - րում մեկ եղ-նիկ սե - սա,
չբ-նաղ մի աղ - ջիկ, մի փե-րի սե - սա,

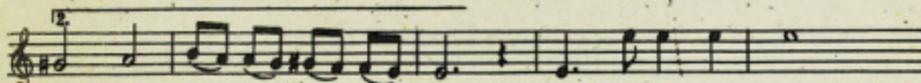
նա օր-ջում էր զօվ լան-ջե - րում նո - վի պես,

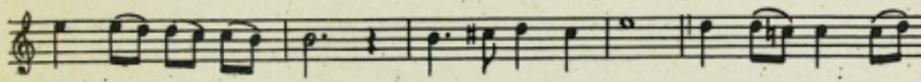
ծաղ-կանց մի - ջին իմն էլ ծա - դիկ մի - քնն - քու,

զե-րեց նո-գիս, պար-ձա սի - րուց սանց - ված Սա - յար-նո - վի պես:

Տանց - ված Սա - յար - նո - վի պես: Ա՛յ, սի-րուն աղ - ջիկ,

սի - րուղ եմ զե - րի, իմ Զան-զե-զու - րի ան-նը - ման փե -

- րի. երբ որ հան - կարծե - րա-զի պես զա - լիս ես անց

- նում, ա-սես Սյու-նաց մեր լեռ-նե-րում գա-րուն է բաց - վում:

Սյունյաց լեռներում մի եղնիկ սնսա,
 Զքնաղ մի աղջիկ, մի փերի սնսա.
 Նա շրջում էր զով լանջերում հովի պես,
 Մաղկանց միջին ինքն էլ ծաղիկ մի քնքուշ,
 Դերեց հոգիս, զարձա սիրուց տանջված Սայաթ-Նովի պես:

Կրկնեբոց.—Ա՛յ սիրուն աղջիկ, սիրուդ եմ զերի,
 Իմ Զանգեզուրի անճաման փերի,
 Երբ որ հանկարծ երազի պես գալիս ես անցնում,
 Ասես Սյունյաց մեր լեռներում զարուն է բացվում:

Կոմերիս աղջիկ, կրվոր ես սարում,
 Շրջում ես ազատ, կանաչ լանջերում,
 Ուր արտերն են ձփում մարմանդ ծովի պես,
 Մաղկանց միջին ինքզ էլ ծաղիկ մի քնքուշ,
 Ա՛խ, առանց քեզ հառաչում եմ, ժաշվում Սայաթ-Նովի պես:

Կրկնեբոց.—Ա՛յ սիրուն աղջիկ, սիրուդ եմ զերի,
 Իմ Զանգեզուրի անճաման փերի,
 Երբ որ հանկարծ երազի պես գալիս ես անցնում,
 Ասես Սյունյաց մեր լեռներում զարուն է բացվում:

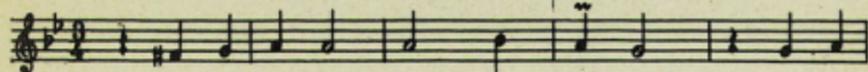
Երբ զիշերներին կապույտ երկնյում,
 Պաղ աստղերի մեջ լուսինն է սահում,
 Քեզ եմ կանչում, սիրաս պապակ բովի պես,
 Ու չգիտեմ որտեղ գանես ճորից քեզ.
 Մի՛ բողո՛ն, որ սերդ սրտիս տանջվեմ Սայաթ-Նովի պես:

Կրկնեբոց.—Ա՛յ սիրուն աղջիկ, սիրուդ եմ զերի,
 Իմ Զանգեզուրի անճաման փերի,
 Երբ որ հանկարծ երազի պես գալիս ես անցնում,
 Ասես Սյունյաց մեր լեռներում զարուն է բացվում:

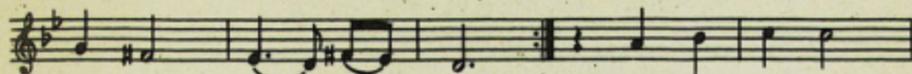
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Moderato

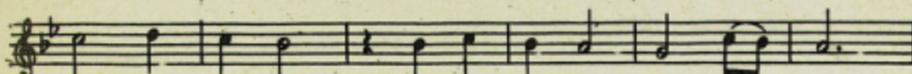
Haut li brudes. Վ. ՓՈՒԶՅԱՆԻ

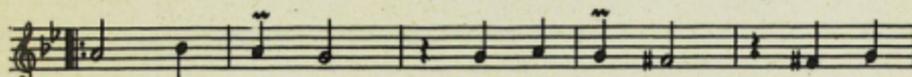
Տա - ռա-դան - ի մեզ ես ե - ղիլ դու ևս

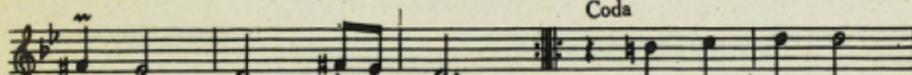
կյան - քու, Հա - յառ - սան, քրե - նա - մու դեմ

ես պայ - քա - ռիլ, մեր տն - նը - կուն Հա - յառ - սան:

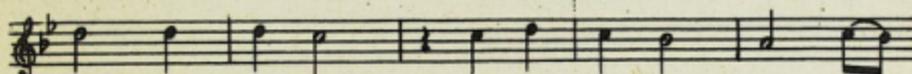

'Ին - տն - ման ես, դու տն - նայք ես, պու - չիք -

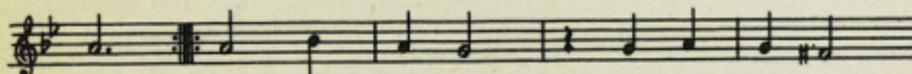

- նաղ ես, Հա - յառ - սան: Մաղ-կուք ես դու

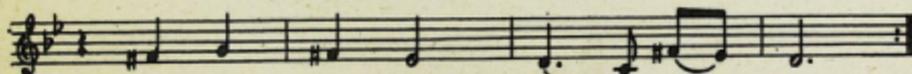
Coda

ու մե - ծա - նուք, իմ հայ - ռե - նիք տն - նը -

- ման, քե - գա - նով եմք մեմք պար - ծե - նուք,

Սա - վե - սա - կան Հա - յառ - սան:

Տառապանքի մեջ ես եղել
 Դու քո կյանքում, Հայաստան,
 Քշեմառ զեմ ես պայքարել,
 Մեր աննկուն Հայաստան:

Դու անմահ ես,
 Դու անհաղթ ես,
 Դու չքնաղ ես, Հայաստան:

Որդիներից կյանք են տվել
 Ուղիներում մաքառման,
 Այլ զրոշոց են բարձր պահել,
 Մեր պանծալի Հայաստան:

Դու անմահ ես,
 Դու անհաղթ ես,
 Դու չքնաղ ես, Հայաստան:

Մաղկում ես դու ու մեծանում,
 Լ՛մ հայրենիք անմահն.
 Քեզանով ինք մենք պարծենում,
 Մովեսական Հայաստան:

ՊԱՐՏԵԶ ԱՐՍՍ

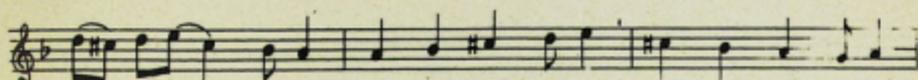
Խոսք՝ ՎԻՎԱՆՏԻՆՆԱԿՆ

Երաժշտություն՝ Կ. ՎԱՅՄԻՆՈՒ

Allegretto

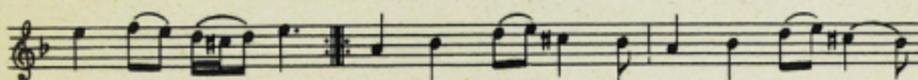
Պար - տեզ մը - տա, յար, վար - դեր քա - ղե-ցի. ալ ու ալ - վան

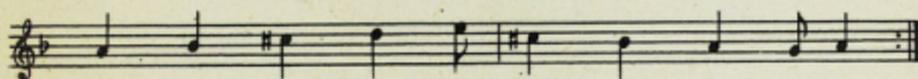
վան - ղեր կա - ղե-ցի, քեզ հի - շե - լով յար, լուս տը - տա - վե-ցի:

Բար - ձըր սա - ռեր, համ-վա սք - վեք, գը - համ քառ - լան

լա - ղիս հաս - նեմ, յո - թք տա - ղի և, որ չեմ տե - տել.

ախ, տես - նա - ղի աչ - քին, աչ - քին մեռ-նեմ:

Պարսեզ մաա, յար,
 Վարդեր բաղեցի,
 Ալ ու յալազար
 Փնշեր կապեցի,
 Վեզ ճիշկով, յար,
 Լուս արտասովեցի:

Թարձր սարեր
 Նամփա տվեք,
 Ինամ բառլան յարիս հասնեմ.
 Տոր սարի է,
 Որ չեմ տեսել,
 Ա՛խ, տեսնողի այքին մեռնեմ:

Արցունքով զոհար
 Վարդերն եմ ցողում,
 Վարդ պատկերդ է, յար,
 Աչքիս դեմ շողում,
 Անվարդ, անընկեր
 Բիրուլ եմ բաղում:

Միրուն հավքեր,
 Քեք տվեք
 Քուչեմ-զնամ, կարտա առնեմ.
 Տոր սարի է,
 Որ չեմ տեսել,
 Ախ, տեսնողի այքին մեռնեմ:

Գրական մշակումը՝ Ս. Մկրտչյան

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՎԱԳՅԱՆ ԶՈՒՒԽԵՅԱ ԳՈՒՐԳԵՆԻ

Ծնվել է 1910 թվականին Թբիլիսիում, Ավագյանն երի արվեստասեր ընտանիքում Զուլիխտան հատուկ սեր է հանդես բերում դեպի զբաղանությունն ու երաժշտությունը: Բանաստեղծություններ է գրում, ավելի ուշ էր տերատերի վրա երգեր է հորինում, երգում: Ենթրճիլ էր բնական թավ ձայնի հանդես է եկել նաև որպես կատարող: Ջուլյան 1949 թվականին ավարտում է Պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը, սակայն այդ ուղղությամբ չի աշխատում, իրեն նվիրում է երեխաների դաստիարակության շնորհակալ գործին: Ներկայումս երգ-երաժշտության ուսուցիչ է. գրում է երգեր նաև մանուկների համար:

ՎԱԿԻՄԻՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍԻ ԱՂԱԶԱՆՅԱՆ

Ծնվել է 1931 թվականին Կիրովականի շրջանի Եղեգնուտ գյուղում: 1946 թվականին փոխադրվում է Երևան և աշխատում որպես հաշվապահ: Դեռևս գյուղում ինքնուրույն կերպով սովորում է թառ նվագել: Լետազայում ողերբվում է զուսանական արվեստով և այդ ոնով գրում երգեր: 1949 թվականին հարողությամբ հանդես է գալիս Ժողովրդական ստեղծագործության տան կողմից կազմակերպված հայ զուսանների օտուզատեսին և պարզեվատրվում: Այնուհետև նա աստիճանաբար հեռանում է զուսանական արվեստից և մտնում Ժողովրդական երգաբանության Անհատ կատարողների և երգի-պարի անսամբլների համար գրում է երգեր և պարեղանակներ: 1957 թվականին երիտասարդական ֆեստիվալին Վ. Աղաջանյանի շնորհով աղբիկ էրգը մրցանակ է շահում:

Ներկայումս նա աշխատում է Առևտրի տանը որպես ակումբի վարիչ: Միամամանակ հեռակայում է Լենինգրադի կուլտուրայի ինստիտուտի խմբավարական բաժնին:

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՀԱՄԱՐԶՈՒՄԻ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ծնվել է 1924 թվականին Իրանի Համազանի շրջանի Եավարին գյուղում: 1940 թվականին մի խումբ առաջադիմական ուսանողների հետ նա ևս ներգաղթում է Սովետական Հայաստան և ընկնում թյուն հաստատում Երևանում: Այստեղ հնարավորություն է ստանում սովորելու՝ երաժշտական ուսումնարանում մշակում է ձայնը: Նա հանդես է գալիս ռադիոյով որպես անսամբլների մենակատար: 1961 թվականին արժանանում է Ժողովրդական արտիստի բարձր կոչմանը: Այդ նույն թվականին հայկական երգի-պարի վաստակավոր անսամբլի հետ որպես երգիչ մեկնում է Միացյալ արաբական երկրներ և ամենուրեք արժանանում բերմ ընդունելության:

ԱԼԵԶԱՆԴՐ ԱՐԵԱԿԻ ԳԱՍԴԱՐՅԱՆ

Ծնվել է 1906 թվականին Աղբրեղանական ՍՍՍՏ Եամխորի շրջանի Զարգախու գյուղում: Դեռ պատանի հասակից սովորում է թառ նվագել, մասնակցում ինքնագործ խմբերին և որպես մենակատար օլիմպիադանների մյուրինների կողմից պարզատրվում: Լետազայում նա հեռակայում է Բարբի մանկավարժական ինստիտուտին, միաժամանակ նվագում է ռադիոյի Ժողովրդական գործիքների անսամբլներում: Հարողությամբ ավարտելով ուսումը, նա

նակվում է երգի ուսուցիչի նախիրեանում: Մասնակցել է Հայրենական Մեծ պատերազմին, պարգևատրվել է շքանշաններով և մեդալներով: 1959 թվականին փոխադրվում է Երևան: Բացի երգերից, գրում է նաև գործիքային երաժշտութուն:

**ՍԱՄՎԵԼ ԱՎԱԳԻ
ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ**

Ծնվել է 1924 թվականին Երևանում: Գատանի հասակում կոմպոզիտոր Միշա Ջաղալյանի մոտ սովորում է թառ նվագել: Հետագայում նա ուսման հետ միասին զբաղվում է նաև երաժշտությամբ: Ղեկավարում է ինքնագործ խմբեր: 1947 թվականին ավարտում է Գետական համալսարանի երկրաբանական ֆակուլտետը: Ներկայումս ղեկավարում է Մեղրու շրջանի երկրաբանական-հետախուզական արշավախումբը: Մեծիական տեսքտերի վրա գրում է ժողովրդական ընուլթի գողտրիկ երգեր:

**ՀԱՄԼԵՑ ԽԱՋԱՏՈՒՐԻ
ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ**

Ծնվել է 1925 թվականին Աշտարակի շրջանի Գոշ գյուղում: 1942—1946 թվականներին Հայաստանի մի քանի շրջաններում աշխատել է որպես գերասան: Ունի հանելի ձայն, կատարում է և՛ իր ստեղծագործությունները, և՛ ժողովրդական երգեր: Մասնակցում է Շահումյանի շրջանի կենինի անվան մետաքսի կոմբինատի ինքնագործ խմբին: Վերջերս նրա երգերից մեկը արժանացավ «Աղիթոյի» մրցանակաբաշխության ժյուրիի զովասանքին:

**ՍԻՄՈՆ ՄՈՎՍԵՍԻ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
(ՍԻՄՈՆ ԳՐԻՆ)**

Ծնվել է 1880 թվականին, Եղգնաձորի շրջանի Մայիշխա գյուղում: 1900—1914 թվականներին Բարվում՝ նավթի մասնավոր ձեռնարկատերերի մոտ աշխատել է որպես փականագործ: 1917—1921 թվականներին նույն մասնագիտությամբ աշխա-

տել է Մոսկվայի ռազմական և այլ զործարաններում:

1934 թվականին վերադառնում է հայրենի գյուղ և աշխատում կոլտնտեսությունում:

Ստեղծագործել սկսել է 1927 թվականից: Նրա առաջին ստեղծագործությունները գրված են ռևոլյուցիոն թեմաներով:

**ՄԱՄԻԿՈՆ ՎԱՐԴԱՆԻ
ԴԱՎԹՅԱՆ**

Ծնվել է 1913 թվականին Կոտայքի շրջանի Գյամբեզ գյուղում: Դեռ պատանի հասակից երազում է երաժիշտ դառնալ: Ինքնուրույն կերպով սովորում է թառ նվագել: 1931 թվականին ընդունվում է Երևանի Երաժշտական ուսումնարանի ժողովրդական գործիքների թառի բաժինը և ավարտում: Այդ նույն ժամանակ վերացնում է նաև այգեգործական տեխնիկումը, մեկնում շրջան: Սակայն գյուղատնտեսության ընագավատում նա շատ քիչ է աշխատում: Նորից երաժշտությունը հրապուրում է նրան. Հայաստանի մի շարք շրջաններում նրա ջանքերով կազմակերպվում են երաժշտական ինքնագործ խմբեր: Դավթյանը ներկայումս փորձված երգ-երաժշտության ուսուցիչ է, աշխատում է Երևանի մասսայական դպրոցներում:

**ՍԱՂԱԹԵԼ ԽԱՋԱՏՈՒՐԻ
ԴԱՎԹՅԱՆ**

Ծնվել է 1909 թվականին Վասպուրականի Քառակոնիս գյուղում: Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին, մեծ փորձություններից հետո, նա իրեն գտնում է Սովետական Հայաստանում: Նրա աշխատանքային գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է «Արարատ» գործարանում: Հասարակ բանվորից հասնում է ցեխի վարիչի պաշտոնի: Միաժամանակ լծվում է պարտիկան և հասարակական աշխատանքի: Ս. Դավթյանի ջանքերի շնորհիվ արարատցիները մեծ հաջողությունների են հասնում իսկ գեղարվեստական ինքնագործունեության ընագավատում: 1946 թվականին շահում են ռուս-

պուրիկական և միութենական մրցանակները, 1943 թվականին «Արարատ» գործարանի դահլիճում տեղի է ունենում ինքնուստեղծագործող Ս. Դավթյանի հաշվետու-ստեղծագործական երեկոն, որտեղ մասնակցում էին շատ արվեստագետներ՝ ընկ. ընկ. Նաիրի Զարյանը, պրոֆեսոր Գուշնարյանը, որոնք ինքնուստեղծագործողի հասցեին շատ ջերմ խոսքեր ասացին: Ժողատեղծագործութան ռեսպուբլիկական տունը 1948 թվականին ապակետիպ հրատարակել է նրա երգերից մի փոքր ժողովածու՝ նա ունի նաև զբաղման ստեղծագործություններ: Ս. Դավթյանը մահացել է 1952 թվականին:

**ԿԱՐԱՊԵՏ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍԻ
ԵՐԵՄՅԱՆ**

Ծնվել է 1898 թվականին Երևանում, արհեստավորի ընտանիքում: Գրոֆեսիոնալ քյամանչիստ է: Աշխատել է ռադիոյում, Հայֆիլհարմոնիայում և այլ օբյեկտներում: Աշխատել է նաև գեղարվեստական ինքնագործունեության ընթացավառում: Ստեղծագործել սկսել է 50 տարեկան հասակից. ինչպիսի դրան, նրան հաջողվում է գրել ժողովրդական ընուլթի լավագույն երգեր և պարեղանակներ:

**ՆԱԴՅԱ ԵՂՈՒՋԱՐԻ
ԵՂՈՒՋԱՐՅԱՆ**

Ծնվել է 1912 թվականին Երևան քաղաքում: Միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո ընդունվում է Երևանի Գոլիտեխնիկական ինստիտուտի նարտարապետական ֆակուլտետը, որը չի ավարտում և անցնում է այլ աշխատանքի, Դեռ մանկութունից հետաքրքրվել է երաժշտութամբ և զբաղվանութամբ: Գրել է առել մոտ 6000 աֆորիզմների՝ զանազան զբրերից: Կազմել է կրոսֆորդներ, որոնք տպագրվել են մեր թերթերում ու ամսագրերում, զբաղվել է

Թարգմանութուններով և այլն: Երկար որոնումներից հետո նորից վերադառնում է երաժշտութամբ: Մեր ռեսպուբլիկայի լավագույն կատարողների կողմից երգվում են նրա երգերը, հազորդվում են ռադիոյով, ինչպես, օրինակ, «Անուշ մայրիկ», «Ախ, ու՛ր ես, ու՛ր», «Վազզ ջրին» և այլն: Վերջերս նրա «Ալագյազ» երգը ռադիոյի կողմից հայտարարված մրցանակաբաշխութունում արժանացավ մրցանակի: Բացի վոկալ ստեղծագործություններից, ն. եղիագարյանը գրում է նաև գործիքային երաժշտութուն:

**ՇԱԿԱՐԵ ՍԱՐԳՍԻ
ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ**

Ծնվել է 1900 թվականին Ախուրյանի շրջանի Ազատան գյուղում, 1921 թվականին կանչվում է բանակ: Կետագայում նա իր ծառայութունը շարունակում է ՆԳՄ օրգաններում: Այժմ վախժում է պաշտոնաթող մայրիկ արտոնութունները, երգի. սերը և երգեր ստեղծագործելը ժառանգութուն է մնացել հորից, որը գյուղում հայտնի էր իր բացառիկ լավ ծայնով: 1945 թվականին Շ. Թադևոսյանը կապվում է ժողովրդական ստեղծագործութան ռեսպուբլիկական տան հետ և այդ ժամանակվանից ի վեր ստեղծագործական աշխատանք է կատարում համապատասխան մասնագետների օգնութամբ: Շ. Թադևոսյանը երգերը ստեղծագործում է բացառապես սեփական տեքստերի վրա: Նրա տեքստերը և երաժշտութունը օրգանական միասնութուն են կազմում, մեկը լրացնում է մյուսին, Կոմպոզիտոր և երաժշտագետ Մուշեղ Աղայանի ասելով «Թադևոսյանի երգերի տեքստերը լավ ռեզոնանս են իրենց երաժշտութամբ»: Շ. Թադևոսյանի երգերի ցանկը մեծ է, բայց Նշենը դրանցից մի քանիսը, որոնք երգվում են պրոֆեսիոնալ և ինքնագործ խմբերի կողմից, դրանք են՝ «Հայաստան», «Ջրվորի սերը», «Շիրականուշ», «Ճակնդեղագործների երգը»: Վերջին ռադիոյի կողմից հայտարարված մրցանակաբաշխութունը շահել է առաջին մրցանակը: Շ. Թադևոսյանն ունի նաև տարբեր ժանրերի զբաղման գործեր՝ պատմվածքներ, պեմներ, առակներ, հանելուկներ և այլն:

**ՀՐԱՆՏ ԴՈՎԱԿԱՆՆԵՍԻ
ԹՈՐՈՍՅԱՆ**

Ինչպիսիք է 1920 թվականին Բարձրում, արճեստավորի ընտանիքում: 14 տարեկան հասակից նվագել է սովորել անվանի Քառասուն Սողոմոն Սեյրանյանի մոտ: Հետագայում որպես պրոֆեսիոնալ երաժիշտ աշխատում է Բարձի ֆիլհարմոնիայում և այլ պրոֆեսիոնալ խմբերում: Առաջին երաժշտական կրթություն ստանում է երաժշտական ուսումնարանում, որից հետո կանչվում է բանակ: Այստեղ մեծ աշխատանք է ծավալում ինքնագործունեության ընդգավառում: Ղեկավարում է խումբեր և զբոս է հարթենասիրական ու լիրիկական երգեր: 1932 թվականին փոխադրվում է Երևան և աշխատանքի է անցնում Ռադիոգովիտեում որպես ժողովրդական գործիքների անսամբլի Քառասուն: 2. Թորոսյանի երգերից մի բանիսը մասսայականացել են, ինչպես, օրինակ «Երգ զինու մասին», «Երևան»...

**ԳԵՐԱՍԻՄ ՊԵՏՐՈՍԻ
ԽՈՒՐԵՈՒԴՅԱՆ**

Ծնվել է 1923 թվականին Կոտայքի շրջանի Գետամեջ գյուղում: Մասնակցել է Հայրենական Մեծ պատերազմին: 1946 թվականին ընդունվում է Գոլտեխնիկական ինստիտուտի քիմիական ֆակուլտետը, որը և ավարտում է: Ներկայումս աշխատում է ավտոգոլերի գործարանում որպես ավագ ինժեներ: Նվագում է Քառի վրա, մասնակցում է գործարանի ինքնագործունեությանը որպես երաժիշտ և ընտելագործող:

**ԼՅՈՒԴՎԻԳ ՍԻՄՈՆԻ
ԽՈՒԴԱՎԵՐԴՅԱՆ**

Ծնվել է 1917 թվականին Երևան քաղաքում, ծառայողի ընտանիքում: Դեռ պատանի հասակից սովորում է Քառ նվագի, ապա տիրապետում է սյամբային: 1942 թվականին ավարտում է Քրիլսիի երկաթուղային ինստիտուտը: Երաժշտությունը միշտ ուղեկցել է նրան: Ստեղծագործում է երգեր և պարեզամակներ:

**ԱԶԱՏ ԻՎԱՆԻ
ՀԱԿՈՒԲՅԱՆ**

Ինչպիսիք է 1908 թվականին Քրիլսիում, ծառայողի ընտանիքում: 1922—1926 թվականներին Հայաստանը (Հայ արվեստի տուն) երաժշտություն է սովորում և մասնակցում տեղի երաժշտական կյանքին: Հետագայում Հակոբյանը փոխադրվում է Հայաստան, 1932 թվականին ավարտում է Երևանի շինարարական ինստիտուտը: Չնայած աշխատում է որպես ինժեներ, բայց երաժշտությունը մնում է նրա սիրված զբաղմունքը: Ռադիոյով և էստրադաներից հաճախ խմբում են ինքնուստեղծագործող Ա. Հակոբյանի ստեղծագործություններից: Նա սխտեմատիկորեն հարստացնում է իր գիտելիքները, Հեռակա կարգով ավարտում է Մոսկվայի Կրուպկայայի անվան Ժողովրդական ստեղծագործություն տան 4-ամյա դասընթացը, միաժամանակ կոնսուլտացիաների միջոցով լրացնում է այն պակասը, որը անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ինքնուստեղծագործողի, Բացի երգերից, նա զբոս է նաև գործիքային երաժշտություն:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱԿՈՒԲ
ՀԱԿՈՒԲՅԱՆ**

Ծնվել է 1906 թվականին Վանի վիլայիթի Խառակոնիս գյուղում: 1914 թվականին, հայ-թուրքական կոտորածների ժամանակ, գաղթում է Կովկաս, ընկալություն հաստատում Աշտարակում: 1917—1921 թվականները լինում է մասկատաներում: 1927 թվականին բանակից զորացրվելուց հետո տարիներ շարունակ աշխատում է մամուլի ասպարեզում: Գրոֆեսիոնալ երաժշտությանը չի զբաղվել, բայց մասնակցում է հասակից մեծ հակում է ունեցել ղեկի ժողովրդական երգն ու պարը:

**ՎՐԹԱՆԵՍ ԳԵՂԱՄԻ
ՀՈՎՍԵԹՅԱՆ**

Ծնվել է 1910 թվականին Արտաշատի շրջանի Ազատավան գյուղում, լրավոր գյուղացու ընտանիքում: 1934 թվականին սովորում է քաղ-յուս. տեխնիկումում: Այնուհետև կրթությունը շարունակում է

երևանի Գետական կոնսերվատորիայում, որը չի ավարտում, անցնում է աշխատանքի՝ որպես երգի ուսուցիչ: 1941—1937 թվականներին աշխատում է Հայֆիլհարմոնիայի Սայաթ-Նովայի անվան զուսահական անսամբում: Սկսել է հորինել 1934 թվականից: Ստեղծագործում է զուսահական ռնուլ երգեր՝ Հավատու աղջեցու-թյամբ:

ԱՍՏՂԻԿ ԴԵՏՐՈՍԻ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Ծնվել է 1912 թվականին Բաթումի քաղաքում, բանվորի ընտանիքում: 4 տարեկան հասակում կուրանում է՝ ծաղիկ հիվանդությամբ: Նրա մանկութան և պատանեկութան տարիները մեծ մասը անցել է որբանոցներում:

Երգը միշտ եղել է նրա ուղեկիցը և սիրտին, է նրա խոսվածույզ հոգին: 1921 թվականին կենդանանում կոմպոզիտոր Նիկողայոս Տիգրանյանի ուշադրությանն է արժանանում, որի մոտ էլ առնում է երաժշտութան առաջին դասերը: Ներկայումս աշխատում է Գույրերի միավորման կոմբինատում: Գրում է մանկական, հայրենասիրական և լիրիկական ընուլթի երգեր:

ՂԱՐԻԲ ՎԱԿԱՐՇԱԿԻ ՄԵԼՈՅԱՆ

Ծնվել է 1928 թվականին Վեդու շրջանի Արարատ գյուղում, Եղել է կոլտոզի մեղավաճ: 1961 թվականին ավարտել է Գյուղատնտեսական ինստիտուտը: Դեռ պատանի հասակից սովորել է թառ նվագել և երկաշ ժամանակ դեկավաթել է հայրենի գյուղի ժողովրդական զործիքների անսամբը: Նրա երգերից «Կարավը» դարձել է սիրված երգերից մեկը:

ՎԱՐՎԱՌԱ ԽԱՌԱՄԴԻ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ

Ծնվել է 1895 թվականին Ղարսում: Դեռևս մանուկ հասակից սիրել է երգել, երազել է երաժշտութուն սովորել, բայց հնարավորութուններ չեն եղել: Նրա իղ-

ծերը իրականանում են միայն Սովետական իշխանութան տարիներին: Ակտիվ կերպով մասնակցում է նոր կազմակերպված զրամատիկական խմբերին, երգում է: Մեյնում յանի երաժշտական ստեղծագործութունների հետ առաջին անգամ ծանոթանում է կոմպոզիտոր Ազատ Մանուկյանը: Վերջինս զրական կարծիք է հայտնում Մելքումյանի ստեղծագործութունները մասին: Կոմպոզիտոր Դանիել Ղազարյանը ծայնագրում է նրա լավագույն երգերը: 1942 թվականին Մելքումյանի հետ աշխատում են կոմպոզիտորնեղ Գ. Նիդազարյանը և Վ. Արարատյանը: Այս տարիներին Մելքումյանը ձեռք է բերում որոշակի գիտելիքներ, կարողանում է ծայնագրել իր երգերը և ներդաշնակել 1945 թվականին ժողովրդագործութան ռեսպուբլիկական տան կողմից ապակետիպ հրատարակվում է նրա երգերի ժողովածուն: Չնայած պատկառելի հասակին, Վ. Մելքումյանը երիտասարդական ավյունով շարունակում է ստեղծագործել:

ՄԱՐՈՒՍՅԱ ԱՆԳՐԱՆԻԿԻ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Ծնվել է 1928 թվականին Կոտայքի շրջանի Արամուս գյուղում, Նույն թվականին Մինասյանների ընտանիքը տեղափոխվում է՝ Երևան: 1945 թվականին ավարտում է գյուղատնտեսական տեխնիկումը, 1947 թվականին՝ առևտրա-կոլինարիական դպրոցը, որից հետո մինչև 1951 թվականը աշխատել է որպես գործակատար: Սիրել է երաժշտութուն, երգել է երգչախմբերում: Ստեղծագործել սկսել է 1960 թվականից:

ԽԱՋԻԿ ՌՈՒԲԵՆԻ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ

Ծնվել է 1924 թվականին Կրասնոդարի շրջանի Արմավիր քաղաքում: 1936 թվականին ընդունվում է երաժշտական ուսումնառան՝ սովորում քյամանչայի դասարանում: Դեռևս ուսանող՝ աշխատանքի է անցնում ռազիտի ժողովրդական զործիքների անսամբում: Նա մեծ եռանդով աշխատում է նաև ինքնագործունեութան քննազավատում: Նրա ղեկավարած կոլեկ-

տիպները «եսպուրիկական օլիմպիադա-
ներում ուշադրութիւն են արժանացել և
պարգևատրվել են: Ստեղծագործում է եր-
գեր և պարիզանակներ:

ԳԵՎՈՐԳ ՍՏԵՓԱՆԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆ (ԶԱՓԻՆԻ)

Ծնվել է 1920 թվականին, Աստրախա-
նում, զինվորականի ընտանիքում: 1928
թվականից բնակվում է Հայաստանում:
Ավարտել է Երևանի Գյուղատնտեսական
ինստիտուտը: Ներկայումս աշխատում է
Կոնյակի զործարանում որպես կոնյակի
մասնագետ: Գրում է բացառապես իր
տեքստերի վրա: Երգերը ջերմ են և ըն-
կալում են դուրուրիչամբ:

ՎԱԼԵՐԻ ԽԱԶԻԿԻ ՓՈՒԶՅԱՆ

Ծնվել է 1942 թվականին Սիսիանում,
ձառայողի ընտանիքում: 1953 թվականին
փոխադրվում է Երևան, Այստեղ Փուլյա-

նը չի կարողանում ավարտել դպրոցը, հոր
հետ աշխատում է շինարարութիւն վրա:
Ունի ծայրահասակ հրաշալի տվյալներ: Եր-
գում է ինքնագործ խմբերում: Ներկա-
յումս գտնվում է Սովետական Բանակի
շարքերում:

ԿԱՐՈ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ՔԱԶՈՒՆԻ

Ծնվել է 1908 թվականին Երզնկա
քաղաքում: 1919 թվականին զաղթում է
Կոստանդնուպոլիս: Այստեղ Քաշունի
ապաստանում է որբանոցում, որտեղից
1922 թվականին տարվում է Միացյալ Նա-
հանգներ՝ Նյու-Յորք: 1947 թվականին
ներգաղթում է Հայաստան: Ներկայումս
աշխատում է Երևանի Կոմիտասի անվան
Պետական կոնսերվատորիայում որպես
ձայնազրոյ թարգման, Քաշունին քաջ
տեղյակ է արեմտահայ ժողովրդական եր-
գերին, որոնց մեծ մասը վերարտադրել է
ժապավենների վրա: Ստեղծագործել սկսել
է Սովետական Հայաստանում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒՔՑՈՒՆ

Նրկու խոսք	
1. Արի մոտ, եղևիկ ջան	5
2. Սիրոսս բլրուլ և	7
3. Նազով աղբիկ	9
4. Միայն բե մայրս շիմանա	11
5. Հարսի կարոտը	12
6. Նրկրարանի երգը	14
7. Զուգերգ	16
8. Սարի լալա	18
9. Մալիշկանի մտաւ աղբիկ	19
10. Նկավ գարուն	21
11. Յար բելե ետզով	23
12. Հայրենիքիս	25
13. Կարավ	27
14. Ախ ո՞ւր ես, ո՞ւր	29
15. Հայաստան	31
16. Զրկորի երգը	33
17. Հեյ ջան սարեր	35
18. Նրգ գիմու մասին	37
19. Կուզեմ լինես	39
20. Կյանքի աղբյուր	41
21. Սիրո մաճիով	43
22. Միժեռեակներ	45
23. Յար շորորա	47
24. Բազվոր աղբիկ	49
25. Նազերով աղբիկ	51
26. Ալագյուզ	53
27. Մոր երգը	55
28. Մանթաշին	57
29. Մալուլ- մալուլ	58
30. Կարոտի երգ	59
31. Սյունյաց լեռներում	61
32. Հայաստան	63
33. Պարտեզ մտա	65
34. Մանորաբլուրներ	69

Հրատ. Խճագիրներ՝
Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Ի. ԲԲՈՒՅՑԱՆ
Նկարիչ՝ Ա. ՉՈՐԲԱԶՅԱՆ
Տեխ. Խճագիր՝ Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՎՃ 07117

Պատվեր 1912

Տիրում 1000

Հանձնված է արտադրության 22 XI-1962 թ.: Ստորագրված է արտադրության 23/XII 1962 թ.
Քուղթ՝ 60x92 $\frac{1}{2}$, հրատ 5,6 մամ., տպագրակ. 9,8 մամ.

Հայկ. ՍՍՏ Գույտուչայի մինիստրության կրտսերակազմության կենտրոնի և լուսնագրաֆ արդյունաբերության
Գլխավոր վարչության Գույտագրիչամաս, Երևան, Ֆերյան 91.

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆԻ ԳԻՒՆԻՔԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

FL0066604

Գինը 49 Կ
Цена к

A $\frac{11}{12}$